

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena numeru pojedynczego mk. 30

Redakcja i Administracja: Piotrkowska 106.
Telefon dzienny 199, telefon nocny 799.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłączenie od 5-6 po poł.
Recepty nie wydawane. Redakcja nie zwraca.

Bieg okrężny „Głosu Polskiego”.

Dzisiaj, w dniu 4 czerwca, o godzinie 12-iej w południe odbędzie się poraz pierwszy doroczny „Bieg Okrężny Głosu Polskiego”, organizowany przez redakcję pisma naszego, a [pod protektoratem Polskiego Związku Lekko-atletycznego.

Dzisiaj w Łodzi.

W dniu dzisiejszym kilkudziesięciu szybkobiegaczy polskich zmierzy swe siły, wykaże zalety, jakie każdy posiada, zaświadczy, że polska lekkoatletyka istnieje i coraz bardziej się rozwija. Pięćdziesięciu ludzi młodych, pełnych energii i żądnych wyładowania drzemających w nich sił fizycznych, przebiegnie przez ulice Łodzi, współzawodnicząc w szlachetnej walce o zdobycie chwali zwycięzcy.

Biegający dziś przez ulice miasta lekkoatleci będą symbolem tego wielkiego ruchu odrodzenia fizycznego, jaki się u nas już budzi i coraz mocniej dopomina o swoje prawa, a który na zachodzie Europy odgrywa bardzo poważną rolę w całokształcie życia społecznego. Będą oni reprezentantami tych wszystkich, którzy kult fizycznej umiłowali, wierząc i wiedząc, jak silnie wiąże się on z kulturą, moralnością i etyką. Wreszcie uważać ich należy za przedstawicieli długiego szeregu młodzieży, uprawiających najpiękniejszy ze sportów — lekką atletykę.

Śród zawodników, którzy dziś staną w szranki o laur zwycięzcy, znajdzie się, oprócz znanych nam współobywateli — łódzkich, również i liczny szereg gości, którzy z klubów sportowych zamiejscowych przybyli do miasta naszego specjalnie na zawody dzisiejsze.

Tym wszystkim, którzy dziś w południe przebiegać będą ulicami miasta, jako pionierom ruchu, zmierzającego do fizycznego odrodzenia narodu, należy się powszechny szacunek i powszechna cześć...

Do publiczności.

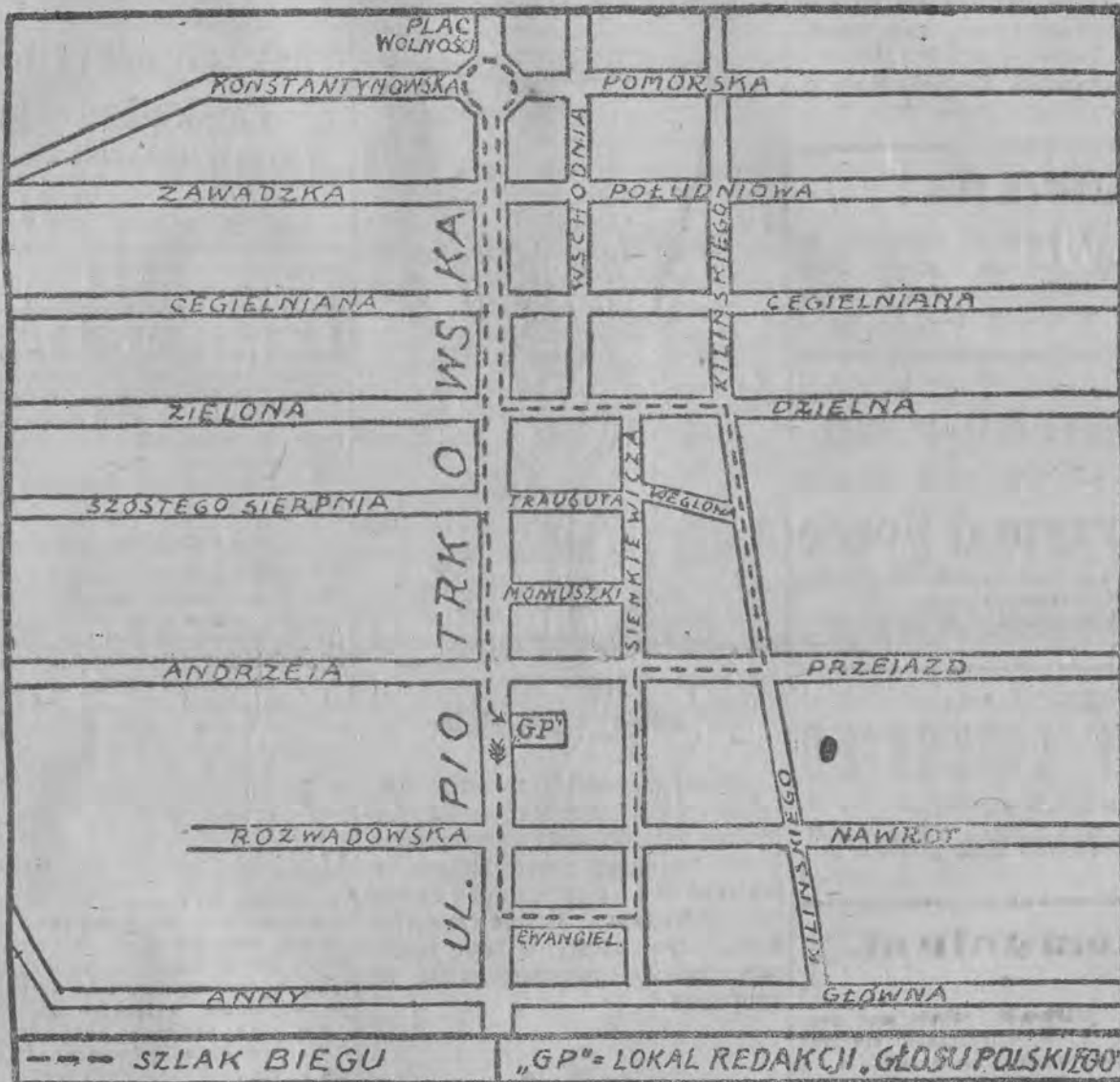
Dzisiaj punktualnie o godz. 12 w południe rozpocznie się BIEG OKRĘŻNY, urządzony staraniem „Głosu Polskiego” pod protektoratem polskiego zw. lekko-atletycznego.

Kilkudziesięciu młodych, pełnych życia ludzi, walczących o pierwszeństwo i sławę zwycięzcy, tłumną gromadą ruszy przez ulice Łodzi. Szlak biegu okrężnego prowadzi od lokalu redakcji „Głosu Polskiego” Piotrkowska nr. 106, ulicami: Piotrkowską, Ewangelicką, Sienkiewicza, Przejazdem, Kilińskiego, Dzielną, Piotrkowską, Placem Wolności (trotuarem dokoła), Piotrkowską z powrotem do redakcji.

Szlak biegu obejmuje 4990 mtr. i przypuszczalnie przebiecie jego potrwa około 17 minut.

Do szanownej publiczności zwracamy się z gorącym apelem, aby nie przeszkadzała biegającym, a przeciwnie, torowała i ułatwiała im drogę.

Niech każdy z przechodniów przypadkowych, czy umyślnie przychodzących ujrzał biegających lekkoatleciów stara się wczuć w natężenie mięśni i nerwów człowieka biegnącego, pragnącego wydatkować swą energię jedynie w kierunku jaknajwyższego posuwania się naprzód, a spotykającego przed sobą osoby, może nawet dobrze mu znajome, ale tym nie mniej tamujące mu drogę.

A teraz jeszcze jedno: biegający rozciągną się, szczególnie przy końcu biegu, na dość znacznej przestrzeni, tak, że między poszczególnymi grupami biegających mogą powstąpić luki, nawet kilkudziesięciometrowe. Publiczność nie może się zamknąć na ulicy dopóki nie przejedzie samochodu za ostatnim biegającym. W imieniu zatem organizacji biegu, jak i biegających zawodników, jeszcze raz zwracamy się z gorącym apelem do publiczności.

Nie zagrażajcie ulic, któremi biegać zawodnicy! Rozstawiajcie się wzdłuż całej drogi, bo wszędzie bieg będzie równie dobrze widać! Ustawiajcie się na ulicy według wskazówek policji i organizatorów! Sami utrzymujcie porządek, dopóki nie przebiegnie ostatni zawodnik! Nie przeszkadzajcie biegającym!

Start.

Start, czyli rozpoczęcie biegu nastąpi punktualnie o godz. 12-iej w południe. Wszyscy zawodnicy wystąpią w kostiumach lekkoatletycznych, w które przebiorą się w szatni, urządzonej w lokalu redakcyjnym „Głosu Polskiego”. Na piętnaście minut przed 12-tą nastąpi ustalenie liczby startujących, wylosowanie miejsca na starcie, odczytanie regulaminu, poczem starter, po ustawieniu zawodników, punktualnie o godzinie 12-iej strzałem z pistoletu da hasło do rozpoczęcia biegu. Przy starcie i mecie obecni będą: Romanek referent prasowy „Głosu”, (członek Ł. K. S.), Eulen-

feld (Union), Diel (Union), Kan (Klub turystów).

Skład sądu stanowić będą delegaci poszczególnych punktów kontroli, oraz delegaci startu. Poza tym organizacja biegu zwróciła się z prośbą o przyjęcie godności sędziów honorowych do pana prezydenta miasta, A. Rzewskiego, oraz prezesa Łódz. Zw. Okręgow Piłki Nożnej, dra Alfreda Grohmana.

Szlak biegu.

Szlak biegu prowadzić będzie od lokalu redakcji „Głosu Polskiego” przez ulice: Piotrkowską, Ewangelicką, Sienkiewicza, Przejazd, Kilińskiego, Dzielną, Piotrkowską, Plac Wolności dokoła trotuarem i z powrotem Piotrkowską do redakcji „Głosu Polskiego” (Piotrkowska 106). Przed biegającymi zawodnikami jechać będzie kilkadziesiąt metrów na przedzie grupa cyklistów, uprzedzających publiczność o zbliżaniu się biegających. Za zawodnikami znów będą posuwać się cykliści, mający na celu kontrolowanie biegających, oraz ochranianie ich podczas biegu. Dopiero za ostatnim zawodnikiem jechać będą samochody, gotowe w każdej chwili przyjąć zbytnio zmęczonych, lub osłabionych zawodników. W sposób wyżej opisany przebiegną lekkoatleci całą przestrzeń aż do mety, t. z. do bramy nr. 106 przy ul. Piotrkowskiej, będącej zarazem początkiem biegu.

Przed rozpoczęciem biegu, oraz podczas trwania jego w różnych

punktach miasta dokonywane będą zdjęcia kinematograficzne aparatem ruchliwego kinoteatru „Luna”, który w celu tym sprowadził specjalnego operatora z Warszawy. Tysiączne tłumy łódzian, które napewno wylegną dziś na ulice, by przyrzeć się zawodom, za dni kilka będą mogły oglądać się na płótnie w kinematografie „Luna”.

Zawodnicy.

Lista zawodników, zamknięta ostatecznie w dniu 1-ym czerwca, obejmuje 51 nazwisk następujących:

Abel	„Szturm”	Łódź
Gering	„	„
Wilmański	„	„
Bezille	„	„
Domaradzki	„	„
Kostrzewski	Ł. K. S.	„
Rembowski	28 p. p. S. K.	„
Aleksiejczyk	„	„
Cybulski	„	„
Derzyński	„	„
Banasiak	„	„
Fogel	„	„
First	„Union”	„
Kamiński	„	„
Błaszczczyński	„Jutrzenka”	„
Haake	K. S. S. G.	„
Nowak	„Wiz”	„
Gulman	„	„
Horowicz	„	„
Hamerski	Y. M. C. A.	„
Małek	„	„
Jerke	„	„
Ziffer	„Korona”	Warszawa
Karpiński	„	„
Krupiński	„	„
Frankowski	„	„
Bayer	„M. T. V.”	Poznań

Do zawodników.

Zawodnicy, zapisani do biegu okrężnego „Głosu Polskiego”, winni się stawić o godzinie 10 i pół rano w lokalu redakcji przy ul. Piotrkowskiej 106. Tam też znajdować się będzie szatnia, gdzie zawodnicy złożą swe ubrania, które przechowywane będą aż do końca biegu.

Wobec tego, że bieg rozpocznie się punktualnie o godzinie 12-iej w południe, wczesne zgłaszanie się zawodników jest konieczne.

Dembiński woj.	klub „Ostowia”	Ostrów poz.
Wollersdorf	„	„
Kozicki	„	„
Bodzeniuk	„	„
Bochuk	„	„
Wójcik	18 p. p.	Konin
Gerbich	58 p. p.	—
Bieniecki	niestowarzysz.	Warszawa
Kamiński	„	Łódź
Przepiórkowski	„	„
Rosiak	„	„
Mirczyński	„	„
Zuraw	„	„
Zyga	„	„
Gembicki	„	„
Abkin	„	„
Czarnomski	„	„
Wiśniewski	„	„
Mieszkowski	„	„
Chełmicki	„	„
Mokaj	„	„
Kempner	„	„
Kamiński	„	„
Dziewięcki	„	Blizyn

Regulamin biegu.

1) Bieg Okrężny „Głosu Polskiego” organizowany pod protektoratem P. Z. L. A. odbywa się corocznie w pierwszy dzień Zielonych Świąt o g. 12 w południe.

2) Bieg ten dostępny jest dla wszystkich obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, wyłączając zawodowców.

3) Bieg zaczyna się i kończy przed lokalem redakcji „Głosu Polskiego” przy ul. Piotrkowskiej Nr. 106 w Łodzi.

4) Szlak biegu jest następujący: Piotrkowska, Ewangelicka, Sienkiewicza, Przejazd, Kilińskiego, Dzielna, Piotrkowska — okrążenie chodnikiem Placu Wolności, z powrotem Piotrkowską i obejmuje 4990 metrów.

W razie zmiany lokalu redakcyjnego, lub ewentualnego ulepszenia bruków na bocznych ulicach może nastąpić odpowiednia zmiana szlaku.

5) Cała przestrzeń biegu podzielona jest na cztery etapy; wyłączenie w celu skontrolowania kolejności biegających zawodników na każdym punkcie kontroli znajduje się czołowniczy — kontroler i łącznikowy. Czas na punktach kontroli nie są notowane.

6) Każdy zawodnik musi być ubrany w kostium lekkoatletyczny

Casino

11 godz. wiecz.

Sala dobrze wentylowana.
Kasa czynna od 11 rano bez przerwy. 889-1

Gościnne występy artystów teatru art.-liter. „Stańczyk“ z Warszawy

Tylko jeszcze dziś i jutro (niedziela, poniedziałek) ostatnie 2 występy w tym sezonie

Bielecka M., Jastrzębiec W., Rentgen M., Halmirska B., Jutro, poniedziałek, całkowita zmiana programu.
Lawiński L., Pawliszczewa N., Parnell F. — Szegedy — w programach.

Gustaw Zmigryder WARSZAWA, CZYSTA 2

M-me Henriette WARSZAWA, MAZOWIECKA 6

przybywają w tych dniach do Łodzi z nowymi modelami letnimi i zatrzymają się w Grand-Hotelu. 7878-1

Teatr Letni

SCALA

w ogrodzie.

Niewidziany program:

Takahasi
Japoński fenomen w swoim specjalnym magiczno-spirytycznym sztuce.

Wilko
Akt na drucie. Tańce, akrobacje, akrobatyka — wszystko w powietrzu na drucie.

Br. Polux
Akt akrobacyjny parterowy.

3 Harrison siostry
Węgierskie gwiazdy tańca.

Kudrjawcew
Najlepszy tancerz rosyjski. Jedyny w swoich tancach.

Arcybuszewska
Śpiewaczka rosyjskich romanów.

Mea Mars Indra
Najbardziej indyjskie tańce.

2 Burlejs
Nadzwyczajny amerykański tancerz taneczny.

Ada i Lanos
Ekscytacyjno-komiczny duet.

Żórawska
Młoda kupiecka.

Pytasińska Bronisława
Polska śpiewaczka.

Widawska Stasia
Boskonkursyjna kupiecka.

Luboradzki Stefan
Znakomity komediant.

Bella Fries Mik. Grynowski
Unikalne publiczne.

Chrzanowska Helena
Polska wokalistka.

Femina
Internacjonalna sekcja i muzyka.

Oleśkowski Oleś
Znakomity kupiecka.
Nowy repertuar.

Trio Wellington
Wiedeńskie tancerki i francuskie śpiewy.

Początek koncertu o godz. 8 wieczorem, przedstawienia o 9-iej wieczorem.

Bufet już czynny.

Dyrekcja S. Kuperman.

Sprzedaz biletów odbywa się od 5 pp

Artistique atelier

de chapeaux

ROE DZIELNA 8.

poleca otrzymane modele paryskie oraz kopje. 7654-1

Karakułowe PALTA

Fokowe — Lisy, niaska, i białe, oraz chustki krecie różne skórki poleca —
Wl. Opatowski, Cegielińska 56
front, I piętro. 72 2-30

BRYLANT

przeszło 9 karatów okazynie do sprzedania. Główna 5 m. 15, front II piętro. Obejrzeć można w poniedziałek i wtorek od 12-5 pp. 849-1

Wkrótce! Wkrótce!

W GRAND-KINO

„Nowe“ Aktualna satyra polityczna

Wstrzymaj konie

Ucieśna opowieść, osnuta na tle wydarzeń i obyczajów naszej epoki. Wczoraj smielarz — dziś minister. 884-1

Doktor

JÓZEF LIBESKIND

ordynuje jak zwykle

w Marjanbadzie dom „Hungaria“

783-8

Komunikat

Stow. Robotników Robotniczej przy klubie P. P. S. mieszczącej się przy ul. Aleksandrowskiej 30, urzędza 4 i 5 czerwca r. b. dwie zabawy w ogrodzie p. Langiego w kolonii „Lubard“ (dojazd tramwajem Aleksandrowskim do toru kolei kaliskiej), z których dochód przeznaczony na cele kulturalno-oświatowe. Zarząd. 7656-1

Zarząd związku robotników przemysłu spożywczego w Łodzi,awiada, że a dzień 1 czerwca r. b. wszystkie upoważnienia wydane do kontrolowania pracy seonje na terenie Województwa Łódzkiego są nie ważne. Wasy, którzy otrzymali dotychczas powini niezwłocznie wrócić. O nowo wydanych Zarząd oddzielnie powiadomi. 864-1 Zarząd.

Po przybyciu do mety musi się odbyć powtórne badanie każdego zawodnika.

Punkty kontroli.

Zadaniem punktów kontroli jest sprawdzenie numerów zawodników, biorących udział w biegu, oraz ustawianie poszczególnych bar. zawodów. Punktów kontroli będzie trzy:

1) przy zbiegu ulic Przejazdu i Kilińskiego (przy poczcie; poststernek ten zajmą: porucznik Rothkel (31 p. p. S. K.); sierżant Kusidel (31 p. p. S. K.), Saetzen (Klub turystów), Brühl (Klub turystów), Hermans („Union“).

2) przy zbiegu ulic Dzielnej i Piotrkowskiej: Alfred Lingon (28 p. p.), Kaschner (Z. T. S. G.) i jeszcze trzech członków Łódzkiego sportu gimnastycznego (nazwisk dotychczas nie zgłoszono).

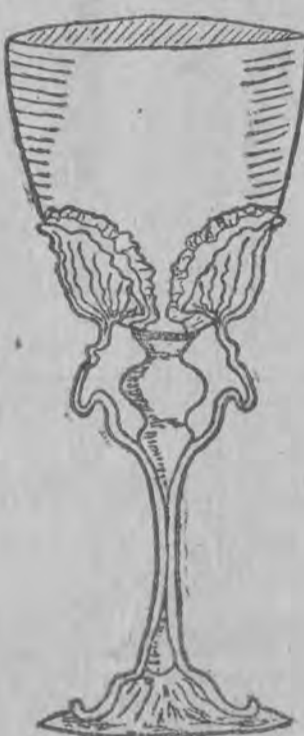
3) na Placu Wolności: ppor. Orzywiński (28 p. p.), Magin (28 p. p.), Walkowski (28 p. p.) i trzech członków Towar. sport.

„Union“ (nazwisk dotychczas nie zgłoszono).

Znajdujący się na punktach kontrolerzy, niezwłocznie po przebiegnięciu zawodników, odznaczający na specjalnych kontrolkach czas ich mijania, wracają do redakcji „Głosu Polskiego“ i tu zgłaszają raporty swe i wnioski.

Nagrody.

Zgodnie z punktem 9-ym regulaminu, pierwszy współzawodnik przerywający w biegu okrężnym taśmę u mety, zdobywa srebrny puchar, ofiarowany przez redakcję „Głosu Polskiego“. Puchar ten jednak staje się własnością danego klubu, lub współzawodnika dopiero po trzykrotnym zdobyciu go.

Pozatem redakcja ofiarowuje cenne żetony pamiątkowe dla przybywających do mety zawodników. Ilość żetonów, przewidziana w punkcie 11 regulaminu, wynosi przy minimalnej liczbie zawodników 25-ciu — sześć, w razie mniejszej ilości — proporcjonalnie się zmniejsza.

Puchar, stanowiący nagrodę wędrowną, zamówiony i wykonany został w znanej firmie warszawskiej Tow. Akc. Norblin, Bracia Buch i T. Werner. Żetony projektowała i wykonała znana firma graberska p. S. Bobkowicza, Piotrkowska 132.

Wczorajszy bieg belwederski.

Piękne zwycięstwo Ziffera. (Telefonem z Warszawy).

Do biegu belwederskiego, który się odbył wczoraj o godzinie 6-iej minut 15 w Warszawie z spośród 50 zgłoszonych zawodników stanęło tylko trzydziestu kilku. Pierwszy przebył dystans od Placu Zamkowego do ronda belwederskiego zwycięzca w biegu okrężnym „Kurjera Polskiego“ pan Ziffer z „Korony“ w czasie 13 minut 3 sekund. Dopiero przeszło 200 mtr. za nim przybył Jucewicz z Ak. Zw. Sport w 13 minut 39,2 sekundy. Trzeci przybył Karczewski (Warszawa) w 13 minut 40,1 sekundy,

czwarty Ejsymond (Warszawa), piąty Karpiński (Korona), szósty Enuchowicz (Polonia).

W porównaniu z rekordem, osiągniętym w roku zeszłym przez Barana 14 min. 18,2 sek. wynik tegoroczny jest doskonały, nawet zważywszy to, że dystans został skrócony o przeszło 100 metrów. Najpoważniejsi konkurenci Ziffera — Baran i Kurletta z niewiadomych przyczyn na bieg nie przybyli.

Po biegu adjutant Naczelnika państwa gen. Jacyna wręczył zwycięzcy puchar srebrny.

Przebieg biegu, jak zwykle, obserwowana liczna publiczność.

Jak się odbył mecz Polska-Szwecja.

Wczoraj przybyła do Warszawy ze Sztokholmu polska reprezentacja footballowa. Jeszcze na dworcze p. Przeworski, gracz reprezentacji, udzielił współpracownikowi „Rzeczpospolitej“ następujących szczegółów:

Przyjęcie — zaczyna p. Przeworski — o którym można wiele pisać, przeszło wszelkie oczekiwania. Popularyzacja naszych barw i naszego kraju w całej Szwecji ponad wszelką miarę wielka. Poselstwo nasze zachwycone. W Sztokholmie w wielu miejscach chorągiewki biało-czerwone. Rekordowa ilość widzów — 20 tysięcy.

— Ale przebieg zawodów — przyrywam.

Przebieg gry.

Polska otrzymuje miejsce pod słońce i wiatr. Polska zaczyna. Pierwszy atak odiera obrona Szwecji. Piłkę otrzymuje prawy skrzydłowy Szwecji, już zaczynają się okrzyki publiczności, led nie ją zatrzymuje i próbuje, jak obiecał Synowca. Ten jednak swą wspaniałą techniką odbiera mu piłkę, podaje Kaluży, Kaluża daje na „for“ Kucharowi Sędzia gwizduje „spalonego“. — Pierwsze te próby dodają tak jednej, jak i drugiej stronie bodźca do gry, przechodzą więc ataki z jednej na drugą stronę. Strzałów do bramki mało. Polska pomoc i obrona nie daje wprost zbliżyć się do bramki, to samo i pomoc szwedów. Po kwadransie gry następują ataki polaków; Szperling centruje, obrona szwedów piłkę zatrzymuje ręką. Sędzia dyktuje rzut karny, Klotz go wspaniale wystrzelił (27 minuta). Znow ataki szwedów, parę górnych piłek ładnie łapie Wisniewski. Pauza 1:0 dla Polski.

Po pauzie zaczyna się dopiero prawdziwa gra. Szwedzi za wszelką cenę chcą wyrównać, podniecani jeszcze bardziej do gry przez widzów. Ciągłe ataki szwedów, polaków. Wspaniale pracują tyły polaków. Fryc i Klotz raz po raz odbierają piłkę atakowi, Synowiec nie daje się ruszać najlepszemu w ataku, ma go ciągle przy sobie. paralizuje podawane mu piłki. Kaluża pracuje usilnie. Wszędzie jest, wspaniale rozdziela piłki Kuchar znów się przediera, centruje na nogata, sam parę metrów od bramki, strzela pod niebo. Atak szwedów, lewy skrzydłowy centruje wprost na nogę prawemu łącznikowi, a ten ostatni wspaniałym strzałem wyrównywa 1:1.

Polacy rzucili się do walki o zwycięstwo. U szwedów widać pewne zmęczenie. Ataki na przemian. Wisniewski broni parę ładnych strzałów. Kuchar i Kaluża ciągle pracują. Mała przewaga polaków. Parokrotne wypadki poszczególnych graczy. Kaluża otrzymuje piłkę, podaje Garbieniowi, ten mijając dwóch szwedów, przenosi się lewą stroną i lekkim strzałem, łatwym do obrony, robi drugą bramkę dla polaków (7 minuta). Sędzia, szalenie podniecani przez widzów starają się wyrównać. Jednak polacy nie przyjmują obronnej walki, lecz dalej atakują, co wprowadza pewien niepokój u szwedów. Szwedzi również atakują, raz nawet mieli wspaniałą sposobność do wyrównania, jednak zimna krew i odwaga Wisniewskiego, który rzucił się pod nogi przeciwnikowi i odebrał piłkę, zwyciężyła ich zamary. Kaluża otrzymuje piłkę, prze edża sam naprzeciw bramkarza, który wybiegł poza pole karne, strzela i podąża do bramki, Pechl staje na linii bramkowej; Kaluża podąża szybko do niej, chce ją wpakować do siakiw jednak zremplowany, upada. Natet, szwedzi byli przekonani, że będzie karny Sędzia jednak zezwolił grać dalej, jest to 5 minut przed końcem. Publiczność szwedzka wznosi szalone okrzyki, podaje im głośne rady, czas gry dobiega końca, jednak polacy do ostatniej chwili, broniąc się i atakując, czekają gwizdka sędziego, który kończy grę 2:1 zwycięską dla Polski.

Do rowerzystów.

Prócz rowerzystów, zgłoszonych przez kluby sportowe do asysty biegnącym zawodnikom, z wielu stron otrzymaliśmy liczne zgłoszenia od osób, posiadających rowery, któreby chciały zaoferować nam swą pomoc w urządzonym biegu. Ci zatem z chętnych rowerzystów, którzy byliby łaskawi przyezynić się do lepszej organizacji i sprawniejszego utrzymania porządku podczas biegu, zechcą zgłaszać się z rowerami do redakcji „Głosu Polskiego“, Piotrkowska 106, od godz. 10 do 11-iej przed południem, gdzie zostaną wyznaczone im czynności.

Po meczu.

Publiczność szwedzka podziwiała polaków. Żegnała więc ich owacyjnie, z niecierpliwością oczekując drugiego meczu we wtorek, gdzie choć na Krakowie chcą się zemścić za dzisiejszą klęskę.

— A mecz Kraków-Sztokholm. — Ach, tu polacy przeszli samych siebie. Takiej gry — powiada prezes szwedzk. zw. piłki nożnej — nie widział dotąd Sztokholm.

Wyścigi konne.

Dzisiejsze biegi.

I. Nagroda 40,000 mk., dzentelmeński, przeszkody dyst. 1,000 mtr.

1) Lopot—Ezdera, 2) Nims—Peretjatkowicz.

II Nagroda 20,000 mk. dla 5-letnich koni, dystans 2100 mtr.

1) Viveur i Malaga — hr. Czarnockiego, 2) Panna—bar. Kronenberga, 3) Huragan—st. Chorzełów, 4) Bernesteel i Dornach—Róga, 5) Nordwind—ul. Jezłowieckich, 6) Tarczyn—Ostaszewskiego.

III. Nagroda 16,000 mk., dzentelmeński płaski, dystans 2100 mtr.

1) Nawa—Olszowskiego, 2) Wilson—Świeckiego, 3) Mistrz—Endeka, 4) Kuzyn—Laskowskiego, 5) Wicher—Strawickiego, 6) Polityk — bar. Kronenberga.

IV. Nagroda 20,000 mk. dla 3-letnich koni, dystans 2400 mtr.

1) Dry Martin—Bersona, 2) Niagara i Prypc—hr. Czarnockiego, 3) Nan Bersona, 4) Flor Tina — Wolańskiego, 5) Anusia—ul. Krechowickich, 6) Potmoude — Olszowskiego, 7) Nadzieja—Kamińskiego.

V. Nagroda 200,000 mk. „Derby“ dla 3-letnich koni, dystans 2100 mtr.

1) Lady Margaret Towarnickiego, 2) Dry Martin—Bersona, 3) Fioramour — st. Ktery-Szeptów, 4) Mary i Irys Dancer — Rudakowskiego, 5) Barbara Belle, Odolie i Niagara — hr. Czarnockiego, 6) Radiation — Sp. Hodowlanej, 7) Ponowa—bar. Kronenberga, 8) Huragan—st. Chorzełów, 9) Alderney — ul. Jezłowieckich, 10) Zbaraż i Zerwikap — ks. Lubomirskiego.

VI. Nagroda Naczelnika państwa 200,000 mk dla 4-letnich i starszych koni, dystans 3,200 mtr.

1) Valailles i Toothpick — Towarnickiego, 2) Bataglia—Róga, 3) Ojdana i Oberas—bar. Kronenberga, 4) Grom — Sosnowskiego, 5) Brise Guigne—Ezdera, 6) Diadem—ul. Jezłowieckich, 7) Desmira—ks. Lubomirskiego.

VII. Nagroda 25,000 mk. dla 3-letnich i starszych koni, dystans 1600 metrów.

1) Bubi—Rudakowskiego, 2) Malaga—hr. Czarnockiego, 3) Sewastopol—Sp. Hodowlanej, 4) Dornach—Róga, 5) Azamat—Ostaszewskiego, 6) Herson — Wolańskiego.

Nasi faworyci

1. Nims.
2. Viveur i Panna.
3. Nawa i Kuzyn.
4. Dry Martin i Niagara.
5. Zbaraż i Barbara Belle.
6. Valailles i Oberas.
7. Herson i Azamat.

Czytajoie

„Kurjer Wieczorny“

Kredyty produkcyjne P. K. K. P.

Porównując bilansowe zestawienia dekadowe naszej instytucji emisyjnej od początku r. b., dochodzi się do ciekawych konkluzji. Mianowicie, jeśli weźmiemy cyfry, udzielone kredyty w ciągu 10 dni:

10. 1. 1922 mk. 1.114 milionów
21. 1. " " 1.430 " "
31. 1. " " 556 " "
10. 2. " " 675 " "
22. 2. " " 1.366 " "
28. 2. " " 2.113 " "
10. 3. " " 5.612 " "
20. 3. " " 2.275 " "
31. 3. " " 1.153 " "
10. 4. " " 1.115 " "
20. 4. " " 1.195 " "
30. 4. " " 1.497 " "
10. 5. " " 1.495 " "
20. 5. " " 2.618 " "

Wzrost obiegu banku w ciągu 10 dni:

mk. 3.656 milionów
" " 106 " "
" " 6.313 " "
" " 4.039 " "
" " 561 " "
" " 2.993 " "
" " 3.192 " "
" " 1.151 " "
" " 1.14 " "
" " 6.666 " "
" " 1.789 " "
" " 5.010 " "
" " 5.993 " "
" " 548 " "

Oznacza to, że w ciągu 4 miesięcy i 20 dni P. K. K. P. udzieliła kredytów produkcyjnych wprost przemysłowi i za pośrednictwem, na sumę z górą 24 miliardy, co stanowi przeszło 64 proc. wypuszczanych w tym czasie biletów. Resztę emisji t. j. 36 proc. zużyto na kupno złota, walut, dewiz, papierów wartościowych oraz na wypłaty z rachunków żywych. Trze-

ba przytem podkreślić, że dług skarbu państwa zmniejszył się w ostatniej dekadzie znowu o trzy miliardy z gotówkowych wpływów kas skarbowych, a od początku roku o 4 miliardy. W porównaniu zaś ze stanem najwyższego zadłużenia skarbu w dniu 10 marca r. b. mk. 236.600 milionów, mamy poważną redukcję długu o marek 19.600 milionów. (A. W.)

Kryzys w handlu niemieckim.

Z danych, przytoczonych przez „Berliner Tageblatt” wynika, że cudzoziemcy coraz mniej są zainteresowani w czynieniu zakupów w Niemczech. Poprzednio, przy każdym spadku marki niemieckiej napływali do Niemiec cudzoziemcy z państw sąsiednich i czynili hurtowe zakupy, albo też dla osobistego użytku, obecnie przekonali się, że w Niemczech nic nie jest tańiej, niż w ich własnym państwie. Szereg większych firm niemieckich, w których cudzoziemcy czynią zwykle zakupy konstatają, że ci najlepsi ich klienci znikają coraz bardziej. Jeden z większych supców zaznaczył, że już od 1 i pół miesiąca zauważył stały zanik klientów zagranicznej; cofnięto mu nawet poczynione dawniej zamówienia.

Do towarów, których ceny dorównują cenom na rynkach zagranicznych, należy manufaktura i towary włókiennicze. Okazuje się, że mimo wysokiego kursu waluty szwajcarskiej oplaca się lepiej sprowadzać materiały białe niż z Niemiec. Tak samo tańsze są naczynia emaljowane, sprowadzane z Anglii i Szwecji. Ceny artykułów pierwszej potrzeby, jak maki, produktów mącznych, fasoli, sianiny, kawy, herbaty, kakao i t. p. wyższe są w Niemczech, niż na rynkach zagranicznych.

Port w Piotrogradzie.

Zarządzający oddziałem komisariatu handlu zewnętrznego w Piotrogradzie, Begge, zakomunikował współpracownikowi dziennika „Ekonomiczeskaja Liza” co następuje: Zegluga w porcie piotrogrodzkim rozpoczęła się faktycznie w dniu 8 maja; przybyła pierwsza węglarka zagraniczna.

W ciągu ubiegłej przerwy w porcie wykonano olbrzymią pracę w zakresie remontu składów, oraz chłodni, te ostatnie są już na ukończeniu, tak, że można będzie doskonale umieścić spodziewaną partię mięsa w ilości 5000 pud. Dobre składy odgrywają teraz bardzo ważną rolę, ponieważ w przeciągu trzech miesięcy spodziewane jest 55 milionów pud. różnych towarów, zakupionych przez „Wniestorg” zagranicą, nie licząc towarów prywatnych, których ilość również jest znaczna.

Port podjął zadanie dopiero wtedy, gdy wyładowywanie statków będzie prawidłowo zorganizowane, tabory kolejowe będą

Fiński rynek papierniczy.

Na fińskim rynku papierniczym panuje obecnie niejednolity nastrój w zależności od gatunków papieru. Ceny fabryczne papieru okładkowego spadły mniej więcej o 15 proc., popyt na papier satynowany jest słaby z powodu wstrzymania się od zakupów Anglii, która dotychczas była głównym odbiorcą. Naogół ceny papieru fińskiego spadają, z wyjątkiem papieru rotacyjnego, którego ceny wykazują stałą tendencję. Przez Hamburg papier fiński idzie do Ameryki połudn. i do Azji wschodniej. Najwięcej zamówień dają Francja i Holandia, Stany Zjedn. A. P. oraz Ameryka południowa. Mimo niższych cen fabryki fińskie są w pełnym ruchu i znajdują się w lepszej sytuacji aniżeli w roku ub. Na zmniejszenie eksportu papieru fińskiego wpłynęła bardzo tegoroczna zima, ponieważ tylko w dwóch portach t. j. w Hango i Abo można było utrzymać stały ruch okładkowy. W styczniu i lutym r. b. wywieziono: papieru okładkowego 3.503.134 kg. — wartości 15.648.831

mk. fiń. — conceptowego 1,072,852 wart. 4,538,181, papieru do pisania 888,236 wart. 5,845,073, papieru pocztowego 2,278 wart. 15,908, papieru satyn. 12,425, wart. 275,620, bibułki do papierosów 159,875 wart. 5,832,927, różnych gatunków papieru 949,084 wart. 4,843,805, papet 1,624 wart. 15,464 — ogółem 6,855,170 kg. wart. 40,153,597 mk. fiń. Eksport w styczniu i lutym r. b. przewyższa znacznie eksport roku ub. w tym samym okresie.

Reewakuacja mleka polskiego. MOSKWA, 3 czerwca. (Pát). — Wczoraj odbył się 17 z rzędu posiedzenie podkomisji kolejowej mieszanej komisji reewakuacyjnej. Na posiedzeniu ustalono kolejność przejmowania dalszych parowozów, należnych Polsce, które zgromadzone są w następujących węzłach kolejowych: Jekaterynosław 55 lokomotyw, Piotrogród 22, Bologoje 22, Płoskirów 8, Jarosław 18, Homel 11. Przyjęcie tych parowozów ma być zakończone w sierpniu. W przyszłym tygodniu wyjeżdża delegacja polska do Jaroslawa po odbiór znajdujących się tam parowozów. Wczoraj również odbyło się trzecie posiedzenie podkomisji reewakuacyjnej. Porządek dzienny przewidywał odpowiedź strony rosyjsko-ukraińskiej na żądanie złożone przez delegację polską, a odnoszące się do zwrotu 47 parowych walców szosowych z b. okręgu warszawskiego, wileńskiego i kijowskiego, oraz inwentarza dróg i szeregu statków parowych z pińskiej flotyli. Strona rosyjska odmówiła rozpatrywania żądania co do obiektów terytorjum wileńskiego na skutek rzekomego nieuregulowania sprawy tego terytorjum. Dyskusja ujawniła tendencję strony rosyjskiej do zmniejszenia przyznanej Polsce ilości obiektów do zera.

Kronika ekonomiczna. — * Nafta w Szkocji. Wielkie zainteresowanie wywołała w Londynie wiadomość o odkryciu nafty w Szkocji, w miejscowości d'Arcy pod Dalkeith, gdzie wytrysnęła ropa na głębokości 1,810 stóp.

* Produkcja węgla górnośląskiego wynosiła w trzecim tygodniu maja 706.467 ton. Na terenie plebiscytowym pozostało 49640, do Niemiec wywieziono 253.408, do Polski 66.207, do Austrii 48.794, do Czech 8090, do Włoch 39216, do Węgier 4311, do Gdańska 4067, do Kłajpedy 746.

* Rząd włoski prowadzi pertraktacje w sprawie umieszczenia na rynku nowojorskim pożyczki w wysokości 50—100 milionów dolarów. Rząd włoski ma zamiar użyć pożyczkę na zakup w Ameryce materiałów, niezbędnych dla włoskich kolei państwowych.

* Polsko-francuska wystawa maszyn rolniczych w Warszawie, odbędzie się między 4 a 15 czerwca r. b. w Agrykoli.

Zycie gospodarcze Łotwy.

Ryga centrum tranzytu do Rosji. Komisarz aprowizacji Chałatow zakomunikował po powrocie z Łotwy i Estonii, że dnia 10 lutego wyprawiono przez Libawę do Rosji sowieckiej 2968 wagonów i przez Windawę do 28 kwietnia 6327 wagonów z żywnością. W przyszłości głównym ośrodkiem przewożenia towarów do Rosji sowieckiej będzie Ryga, gdzie można ładować 300—400 wagonów dziennie.

Nowa taryfa celna na Łotwie. Na posiedzeniu w zgromadzeniu narodowym przyjęto w 3-ciem czytaniu ustawę o nowej importowej taryfie celnej, wyznaczającej następujące stawki: Dla cukru — 0,10 fr. zł; od ki-

logramu, czyli mniej o 0,05 fr. zł.; dla soli w kawalkach — 0,01 fr. zł.; tłuszczu zwierzęcych — 0,05 fr. zł. Wszelkie futra z wyjątkiem białych niedźwiedzi, tygrysów, lampartów, futer cennych i farbowanych mogą być wwożone bez opłaty celnej. Cło od szkła obniżone do 0,05 fr. zł., nafty — do 0,03 fr. zł., ropy naftowej — do 0,02 fr. zł. Dzwony kościelne nie podlegają, jak również maszyny i narzędzia do hut szklanych. Karty do gry zwolnione są z opłaty celnej.

Gospodarstwo leśne na Łotwie.

Rząd łotewski opracował dla konferencji genueńskiej specjalny memoriał o przemyśle leśnym w Łotwie, z którego przytaczamy następujące dane: Przestrzenie leśne na Łotwie sięgają 15 milj. hekt., czyli 25 proc. całej powierzchni państwa. Lasy są w 80 proc. iglaste i 20 proc. liściaste, 15 proc. lasów przypada na własność prywatną i komunalną. Co roku wyrąbuje się 10,000 hekt. lasów iglastych i 6000 hekt. liściastych.

W porównaniu z zapasem materiałów leśnych wywóz w r. 1921 był nieznaczny i wynosił zaledwie 14 milj. sąż. kw.

W memoriale zaznaczone jest również, że gospodarstwo leśne na Łotwie ma wielką przyszłość przed sobą ponieważ na zasadzie traktatu z Rosją, Łotwa otrzymuje 100,000 dzies. lasu rosyjskiego, przez co będzie mogła zwiększyć wywóz o 30 milj. sąż. kw. W tym celu port w Rydze zostaje znacznie rozszerzony.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Gotówka.
Dolary Stan. Zjedn. 3925—3940—3930
Dolary kanad. 3900—3890
Marki niem. 14.55.
Czeki i wpłaty.
Belgja 332.0—332
Berlin 14.55
Gdańsk 14.57.
Londyn 17650—17700.
Nowy Jork 3950—3960.
Drobne dolary 3880
Paryż 360.50—359
Praga 77.25
Szwajcaria 737.50
Sztokholm 925.
Wiedeń 35.
Listy zastawne.
Miljonówka 14.30—14.50
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 rubli 266—256.
4 i pół proc. listy zast. ziemsk. za 100 marek 59.50
5 proc. oblig. m. Warszawy 252

Akcje.

Bank Dyskontowy 3575—3400.
Bank Handl. w Warsz. 5650—5875
Bank Kred. Warsz. 1-5 em. 3550—3650
6-jej emisji 340—3500.
Bank Zachodni 2550.
Bank Zi. ziem. pol. 1460
Cukier 328.50.
Drzewo 1600—1575
Pirley 890.
Lilpon 3600.
Ostrowiec 7725—7750.
Rudzki 2550.
Starachowice 5550.
Zawiercie 73500.
Zyrardów 72500
Borkowski 1550—1525.
Polska nafta 1960
Zegluga 1750
Orthwein i Karasiński 1150

Cedola giełdy pieniężnej w Łodzi.

Łódź, 3 czerwca.
Dolary St. Zjednoczonych (got.) — w placeniu 3920, w żądaniu 3940.
Dolary St. Zjedn. (czeki) w placeniu 3900, w żądaniu 3940.
Franki belg. (czeki) — w plac. 350, w żądaniu 334.—
Franki franc. (got.) — w plac. 558, w żądaniu 361.
Franki franc. (czeki) — w plac. 357, w żądaniu 361.
Funty angielskie (czeki) — w placeniu 17.500, w żądaniu 17.700.

Kor. austr. (czeki) — w plac. 0.32,50 w żądaniu 0.33,50.
Kor. czeskie (czeki) — w plac. 75, w żądaniu 77.
Marki niemieckie (got.) — w placeniu 14,60, w żądaniu 14,75
Marki niemieckie (czeki) — w placeniu 14,40, w żądaniu 14,80.
5 proc. listy zastawne m. Łodzi — w plac. —, w żąd. 195.
4 i pół proc. listy zast m. Łodzi — w plac. —, w żądaniu 185.
6 proc. obligacje m. Łodzi — w placeniu —, w żądaniu 88.

Czarna giełda w Łodzi.

Wczoraj z powodu świąt żydowskich giełda nieurzędowa w m. Łodzi robiła obroty bardzo skąpe przy spokojnej tendencji. Kursy kształtowały się następująco: Dolary 3925.
Mk. niem. 14,75—14,50.
Franki franc. 360.
Franki szwajc. 750.
Franki belg. 350.
Funty 17600.
Kor. austr. 0,40.
Korony czeskie 79.
Liry 210.
Leie rum. 25.
Berlin czeki 14,50.
Wiedeń czeki 0,37.

Nowy rozkład jazdy.

Od 1 czerwca r. b. w rozkładzie jazdy został wprowadzony cały szereg zmian. Łódź otrzymała bezpośrednią komunikację z Gdańskiem przez Łowicz Wied. z Warszawy przez Łowicz Wiedeński, z Katowicami, Leszmem, Kempnem i Ostrowem.

ŁÓDŹ-KALISKA.

Odjazd.
0,42 posp. Poznań, Berlin, Paryż
2,25 osob. Leszno Kempno
4,41 " Warszawa
5,32 " " "
6,29 posp. " "
8,30 osob. Ostrow
9,20 " Warszawa Głow, przez Łowicz Wiedeński
13,24 " Poznań
6,30 " Sieradz
16,51 " Warszawa
17,10 " Katowice
20,05 " Skalmierzyce
21,05 " Łowicz Wied. z wagon. do Gdańska
23,05 " Kraków
23,24 " Poznań

Przyjazd.

0,32 posp. Warszawa
2,15 osob. " "
0,51 " Leszno, Kempno
4,22 " Poznań
6,19 posp. Paryż, Berlin, Poznań
6,25 osob. Kraków
1,15 " Łowicz Wied. z wagon. do Gdańska
7,30 " Skalmierzyce
12,50 " Katowice
13,14 " Warszawa
16,39 " Poznań
19,20 " Koluszki
20,40 " Sieradz
22,40 " Ostrow
25,14 " Warszawa

ŁÓDŹ-FABRYCZNA.

Odjazd.
6,00 osob. Warszawa
7,15 posp. " "
8,45 osob. Tomaszów, Słotwiny
9,05 " Sosnowiec, Piotrków, Rokiciny, Tomaszów
15,50 " Warszawa, Sosnowiec, Piotrków, Tomaszów
16,20 " Warszawa
16,40 " Warszawa, Tomaszów, Skarżysko
19,20 " Tomaszów, Słotwiny
19,50 " Warszawa
21,20 " Kraków, Piotrków, Tomaszów
23,05 " Kraków, Piotrków, Rokiciny

Przyjazd.

6,05 osob. Warszawa, Kraków, Sosnowiec, Piotrków
7,50 " Sosnowiec, Piotrków
8,08 " Tomaszów, Słotwiny
8,35 " Kraków, Piotrków, Skarżysko, Tomaszów
10,35 " Warszawa, Tomaszów
15,00 " Warszawa, Piotrków, Skarżysko, Tomasz.
16,47 " Warszawa, Tomaszów, Piotrków, Sosnowiec
20,50 " Piotrków, Tomaszów, Rokiciny
22,00 posp. Warszawa
23,28 osob. Tomaszów, Słotwiny
25,55 " Warszawa

Witajcie, przewodnicy młodzieży!

Miasło nasze gości w swoich murach przedstawicielstwo nauczycieli szkół wyższych i średnich z całej Rzeczypospolitej.

Czyż trzeba dowodzić, jak wielką dla kraju doniosłość mają tego rodzaju doroczne zjazdy powszechne?

Oto ci, którzy kształtują duszę pokolenia, mającego nas zastąpić na arenie życia; ci, którzy rzeźbią charakter i rozwijają myśl naszej młodzieży, zjechali się ze wszystkich stron Polski, aby radzić nad sprawami jak najdoskonalszego zorganizowania kształcenia i wychowywania rodzającego się, dojrzewającego, przyszłego w Polsce człowieka.

Niekrót, zagrożone w swoim bycie, społeczeństwo imać się środków naprawy, pragnąc wzmocnić swoje siły, zawsze w szeregu środków owych na pierwszym stawiano miejscu — reformę wychowania i wykształcenia.

Budowa nowej szkoły: oto fundament, od którego najświetlejsi, najtężsi w Polsce ludzie rozpoczęli dzieło budowy społeczeństwa, dzieło odrodzenia narodu i państwa.

Od szkoły poczynął reformować Polskę i Konarski i Kollataj, i Staszic, i Stanisław Potocki, i Adam Czartoryski, i Tadeusz Czacki. Wzmoczenie się żywotności w dziedzinie państwowej szło zawsze w parze, lub poprzedzane bywało żywym energicznym zainteresowaniem dla zagadnień wychowawczych i oświatowych.

I jest to rzeczą zrozumiałą. Kto myśli kategoriami państwowymi, ten myśli okresami życia pokoleń. Kto chce budować trwałe, kto chce budować wiekopomnie, ten musi dzieło swe opierać na tym żywiole przyszłości, którym jest dusza młodego pokolenia. Aby przywary ojców wytepić skutecznie, trzeba je wytepić w dzieciach, trzeba je zabić we wnukach. Aby ziarno wiedzy i cnoty urosć mogło w potęgę i plon wydać stokrotny, trzeba siać je na łanie młodzieży, trzeba je szczepić w duszach dziecięcych i młodocianych.

To też, gdy się zważy wielkość zadań, przypadających w udziale szkole obecnej, gdy się ogarnie ogrom zagadnień, z którymi łamać się musi dzisiejszy nauczyciel polski, ten budowniczy dusz i serc nowego pokolenia, trudno oprzeć się wrażeniu, że obecny zjazd nauczycielstwa, owo wielkie, wszechkrajowe zgromadzenie działaczy oświatowych, stanowi organ, pod pewnymi względami, nie ustępujący swą powagą ciałom prawodawczym: tu, w łonie tego zgromadzenia, pracują i nurtują prądy, od których kierunku i napięcia zależać będzie to, czem Polska stanie się za lat piętnaście, za lat dwadzieścia pięć, za lat pięćdziesiąt, gdy większość pokolenia obecnego zjeździe z pola, oddając pochodnię życia swym następcom.

Zależy też całemu krajowi na tem niesłychanie, aby nauczyciel polski, aby wychowawca młodzieży w Polsce wysoko niósł sztandar swej godności, aby, istotnie do najpierwszej poczuwał się roli. Prawdziwie bowiem ojczyzna, w ręce jego składając charakter i umysłowość swoich dzieci, swej młodzieży, złożyła nań w opiekę to, co miała najdroższego. Od harku od wiedzy, od orientacji i wytrwania najbliższego pokolenia zależać będzie to, czy Polska, jako ukoronowany, jako czynniki niepożyty

znajdzie miejsce i utrzyma się w chórze cywilizacji wszechludzkiej.

Pokolenie obecne — póż to ukrywać — w swej większości olbrzymiej nie dorosło do zadań, które pełnić musi. Pełni też je połowicznie, nieudolnie, często pod przymusem wypadków.

Ani sprawy polityczne, ani społeczne, ani gospodarcze, ani kulturalne nie znajdują rąk właściwych i pewnych, nie znajdują wiedzy połączonej z entuzjazmem, ani wiary i kompetencji, opartej na doświadczeniu. Zadaniem nauczycieli jest zebrać te rozproszone światelka, te utajone żary zapalać te oddzielne ogniska wiedzy, te najwyższe tęsknoty serc i dusz, w których żyją ideały wolności i sprawiedliwości, i przelać je w mózgi młodzieży. Ponad głowami współczesnych nam niedoborów i nieużytków, jakimi są przeważnie ludzie, którym zdjęło z rąk kajdany, ale którzy jeszcze żyć pełnią wolności nie umieją, ponad głowami współczesnego sobie pokolenia, nauczycielstwo powinno myśleć młodzieży nawiązać do tych szczytowych punktów ducha polskiego, którym na imię Mickiewicz, Kościuszko, Reytan, Żółkiewski, Kopernik, Modrzewski, a które reprezentują to, co jest w duchu polskim najbardziej rodzime, a przeto i najgłębiej wszechludzkie: pęd ku wolności indywidualnej, ku pełni duchowej, ku wszechstronnej uprawie twórczych potęg człowieka.

Aby tak wielkim zadaniom sprostać, nauczycielstwo musi przede wszystkim samo kadry swoje należycie zorganizować. Musi, dzięki sprężystej organizacji, pozyskać odpowiednią siłę, aby nakazać posłuch dla swoich słusznych zadań, aby dla sprawy nauczania wywalczyć istotną autonomję, istotną niezależność od przelotnych tendencji politycznych, od chwilowych uroszczeń partyjnych, od ingerencji tego wszystkiego, co chce służyć interesowi jednodniowemu, potrzebie doraźnej, co chce duszę młodzieży wtłoczyć w ciasną obróżę niewolniczych, poziomych nalogów starszego pokolenia.

Mało jest w środowisku tego pokolenia starszego do naśladowania. Dużo, niestety, do przewyższenia. Żyjemy, przeważnie na gruzach i zgłiszczach nietylko dóbr materialnych, ale także na gruzach charakteru, na zgłiszczach etyki, na spustoszonej odłogu kultury. Temat pierwszego referatu zbiorowego, jaki wysunięto na czoło obrad zjazdu, obejmuje „Polskie ustawaodawstwo szkolne”. Wybór owego tematu, który wypełni zapewne pierwszą część obrad, świadczy, że nauczycielstwo zdaje sobie sprawę z wagi udziału swego w służbie publicznej. Pragnie ono wziąć na barki zadanie istotnie fundamentalne: pracę samostanowienia w kierunku, oraz istocie szkoły polskiej. Pragnie w ten sposób przyjąć z pomocą sejmowi swoją radą, swoim doświadczeniem, swoim umiłowaniem sprawy.

Nie lęczy się, aby rzecz, podjęta na zjeździe obecnym, rychło znalazła mogła urzeczywistnienie. Najszlachetniejsze, najczystsze i najofiarniejsze na tem ofiarnem pola jednolitej przezwyćzać będą musiały zjednoczony opór wszystkich sił ciemnych w Polsce, poczynać od ślepego obskurantyzmu bezradnych rzecz duchowego ubóstwa aż do wytrawnego szalibierstwa, mającego na usługach swych wpływ przewagi i władzy publicz-

nej, tak często nadużywanej dla celów prywaty osobistej.

W tej Polsce, gdzie walczyć trzeba o duszę nędzarza, o duszę kobiety, o duszę dziecka, gdzie walczyć trzeba o prawo do rozwoju duchowego, o prawo do myśli niekępowanej, o prawo do niezależności osobistej, wypadnie nie mniej ciężki i stanowczy stoczyć bój o autonomję szkoły, o wyzwolenie szkoły państwowej i prywatnej z pod ucisku panujących obecnie nalogów i dążeń, streszczających się w tem, by pracą ludzką uważać za towar, człowieka za maszynę, dziecko — za kółko w maszynie.

Szkola polska, szczepić musi zasadę, że człowiek, jako źródło wszelkich wartości, sam najwyższą jest wartością; praca jego najwyższe stanowi zasług jego uzasadnienie; a dziecko, młodzież szkolna, młodzież, zdobywająca wiedzę i sięgająca wzwyż ponad swych ojców, reprezentuje wieczny żywioł postępu, nieprzebrany zasób potęgi twórczej, niewyczerpane źródło odsieczy przeciw mocom zastoju, beziadu i odpoczywania, choćby odpoczywanie to było snem na laurach.

O tę odsiecz, odsiecz najrychlejszą, woła cała współczesna rzeczywistość polska, czująca swe ubóstwo i rozumiejąca, że skarbem jej największym jest młodzież: pokolenie przyszłe.

Otóż, strażnikiem tego skarbu jest nauczyciel polski.

Komu skarb ów leży na sercu, ten czujnym będzie sercem wsłuchiwać się w obrady i rozprawy zgromadzonego w mieście naszym nauczycielstwa: wszystkie troski jego należą do naczelných trosk narodu i społeczeństwa.

J. Przemyski.

„Tydzień odbudowy kresów”.

Miasto nasze wraz z całym województwem łódzkim chce wespół z innymi gradami Polski wziąć udział w wielkim i świętym dziele zapewnienia kresom lepszej i szczęśliwszej przyszłości.

W tej akcji województwo łódzkie z m. Łodzi objęło pow. grodzieński.

Pomoc wracającym z Rosji rodakom naszym, odbudowa kresów — to najpilniejsze zadania rządu i społeczeństwa polskiego.

Wytyczniami planowanej akcji pomocy zniszczonym kresom i powracającym do zrujnowanych swych gospodarstw repatriantom musi być oczywiście nie rzuceniu im na odczepne kęsy chleba, czy sztuka białizny, lecz odbudowa leżących w gruzach warsztatów pracy i stworzenie nowych, umożliwienie każdemu obywatelowi Polski wzmoczenia na własnej placówce produkcji ogólnej.

Dla zrealizowania tak olbrzymich zadań niezbędnym jest pozyskanie jak najdalej idącego poparcia i wydajnej ofiarności całego społeczeństwa.

Dzisiaj rozpoczyna się w Łodzi „Tydzień odbudowy kresów” organizowany przez tutejszy komitet odbudowy kresów wschodnich.

Na czas wielkiej kwesty, mającej trwać od 4 do 11 b. m., przewidywany jest szereg imprez dochodowych.

Ponadto odbędą się w czasie „Tygodnia”: Przedstawienie w teatrze miejskim i „five o'clock” towarzyski w restauracji teatralnej. W niedzielę, 4-go b. m., odbędzie się w Łagiewnikach ad hoc zorganizowany dla wycieczkowiczów świątecznych wiec, mający na celu uświadomienie szerszego ogółu o istocie odbudowy kresów.

Cały szereg instytucji społecznych zgłosił swój współudział w akcji komitetu odbudowy kresów.

Zjazd harcerski w Łodzi.

W dniu dzisiejszym ulicami Przejazd i Piotrkowską podąży zwarta kolumna młodzieży harcerskiej w stronę katedry św. Stanisława, gdzie odbędzie się nabo-

Z dnia na dzień.

List do Zosi.

Trzech młodzieńców kocha Cię, Zosiu!

Jednemu zarzucasz zbyt słabe zdrowie, bo troszczysz się o przyszłość rodziny; drugiemu zarzucasz odmienny od twojego sposób myślenia; trzeciemu — charakter ekscentryczny i gwałtowny.

I zapytujesz mnie: „Czyż nie mam, racji, że nie chcę wyjść za mąż, jeśli mężczyźni posiadają takie okropne wady?”

Ale jest tyle niepokoju w tem twojem pytaniu, że jestem zmuszony Ci na nie odpowiedzieć:

Pewnego pięknego dnia spotkasz na drodze życia młodzieńca, który być może będzie daleko bardziej chory, niż twój pierwszy wielbiciel, bardziej różniący się umysłem od drugiego, i brutalniejszy od trzeciego.

Ale ty nie będziesz się zastanawiała ani chwili. Zaślubisz go i będziesz szczęśliwa.

Bo tego będziesz kochała Zosiulach.

żeństwo na intencję pomyślnego rozwoju organizacji, datującej swój początek od roku 1912, a tak okazała prezentującej się już po dziesięciu latach istnienia. Oprócz hufców łódzkich na zlot zjechały drużyny i hufce, reprezentujące ogniska ruchu harcerskiego na terenie województwa łódzkiego. Wszyscy zjazdowicze znajdują w Łodzi gościnę taką, o jakiej może trudno pomyśleć w mieście kominów i fabryk. Iście po harcersku spędzą harcerze „Zielone Święta” w wielkim obozowisku, rozłożonym w lasku-parku, stanowiącym „szczytki rozjętego lasu Widzewskiego. — Namioty pokryły część obszernego boiska, wzniesione pale do ćwiczeń z różnych działów sportu harcerskiego i preparowane tory przeszkód nadały całkiem odmienny wygląd niewykorzystanemu dotychczas terenowi.

Uczestnicy zlotu spędzą dwa dni w obozie, zaopatrzeni w prowiant i odżywiani na miejscu przez pięć kuchni polowych. Oprócz ćwiczeń, program zlotu uwzględni i stronę artystyczną w obozie i gawędę przy ognisku:

Całość programu przedstawia się następująco:

Dnia 4-go czerwca o godz. 9-ej uroczyste nabożeństwo w katedrze św. St. Kostki z okazji dziesięciolecia harcerstwa w Łodzi. Poświęcenie sztandaru harcerskiego hufców łódzkich; wmurowanie tablicy pamiątkowej ku czci poległych w obronie Ojczyzny harcerzy. Godz. 10.30 przemarsz hufców do obozu w parku 3-go maja; godz. 11.30 przyrzeczenie harcerskie w obozie, podpisanie aktu pamiątkowego, otwarcie wystawy w obozie; godz. 19-ta (7 wiecz.) wieczór harcerski w obozie.

Dnia 5 czerwca o godz. 7.30 msza polowa w obozie (park 3-go maja); godz. 10 popisy harcerskie, życie obozowe, popisy sportowo-gimnastyczne, ćwiczenia i zawody grup, ćwiczenia zespołu, technika harcerska; godz. 17.30 zamknięcie obozu.

Niepodjęte miliony.

Wykaz numerów, wygranych milionówek i sprzedanych w Warszawie, których posiadacze dotąd nie zgłosili się, przedstawia się jak następuje:

Nr. 2,154,313 wylosowany dnia 1 października ub. r.

Nr. 2,486,758 wylosowany dnia 18 lutego b. r.

Nr. 4,539,735 wylosowany dnia 15 kwietnia b. r.

Nr. 0,183,747 wylosowany dnia 26 listopada 1921 roku i sprzedany w Tarnowie.

Strejk bankowców.

Groźba strejku powszechnego. O interwencję rządu.

Wczoraj rano odbyło się walne zebranie bankowców. Sprawozdanie z dotychczasowej pertraktacji oraz sytuacji obecnej złożył prezes związku p. Wawrzykowski. Znajomiwszy obecnych z konferencją, jaka się odbyła z delegatami wszystkich związków zawodowych i zrzeszeń robotniczych, oznajmił, iż minister pracy p. Darowski wywarł nacisk na związek banków w Warszawie, dzięki czemu w dniu wczorajszym toczyły się pertraktacje przy współudziale ministra, między związkiem banków i związkiem pracowników bankowych. Zdaniem mówcy sprawa zadań pracowników bankowych, dzięki akcji wspólnej związków zawodowych, jest na najlepszej drodze do urzeczywistnienia.

Delegat związku pracowników bankowych w Krakowie oświadczył, iż czekają oni na wynik akcji ekonomicznej kolegów swych w Warszawie i Łodzi; o ileby pertraktacje te nie zostały uwięzione pomyslnym skutkiem; przystąpią również do bezrobocia.

Co się tyczy pomocy materialnej, to pracownicy bankowi w Krakowie przez opodatkowanie się przeszali milion 100 tysięcy marek. Również i okoliczne związki bankowców nadesłały wkrótce zebrane przez siebie sumy.

Z Warszawy nadesła wkrótce sumę 2 milionów marek na poparcie strejkujących pracowników bankowych.

W konkluzji ogólne zebranie pracowników bankowych postanowiło wyrazić podziękowanie wszystkim związkom i stowarzyszeniom za moralne i materialne poparcie akcji ekonomicznej pracowników bankowych, dzięki czemu ci ostatni będą mogli wytrwać aż do zwycięstwa.

Konferencja w województwie.

W związku z przyjętą rezolucją na zebraniu delegatów związków zawodowych i zrzeszeń robotniczych przybyła wczoraj do województwa delegacja, reprezentująca 35 związków zawodowych. Delegaci wskazali na niebezpieczeństwo, jakie grozi miastu z powodu przewlekającego się strejku bankowców, wywołanego opornym stanowiskiem związku banków. W myśl powyższej rezolucji może dojść do strejku powszechnego, w którym wezmą udział instytucje użyteczności publicznej oraz fabryki i zakłady przemysłowe. W odpowiedzi na powyższe, wojewoda oświadczył, iż interwenjował w tej sprawie u przedstawicieli rządu i w ciągu dnia wczorajszego toczyły się pertraktacje, zaś minister pracy pan Darowski otrzymał polecenie zlikwidowania strejku. Również województwo wysłało do Warszawy depeszę, stwierdzającą, iż przedłużenie się strejku pracowników bankowych, może się b. ujemnie odbić na stosunkach miasta.

Konferencja u prezydenta miasta.

Również delegacja powyższa zgłosiła się do prezydenta miasta A. Rzewskiego, któremu oświad-

czyła, iż nie chcąc zakłócać spokoju podczas uroczystości pobytu ministrów w Łodzi, wobec średniowiecznego stanowiska banków, które nie chcą uznać związku zawodowego, prosi o pośrednictwo prezydenta w pertraktacjach.

Prezydent miasta wysłał do Warszawy następujące depesze:

Do ministerstwa spraw wewnętrznych.

„Pracownicy miejscy zagrozili bezrobociem w razie dalszego trwania strejku bankowców w Łodzi. Wobec nieprzejednanego stanowiska banków sytuacja groźna, która naręza miasto na miliardowe straty. Prosimy p. ministra o wywarcie energicznego nacisku celem zlikwidowania strejku. Prezydent miasta Rzewski”.

Do ministerstwa pracy.

„Prosimy o wywarcie nacisku na jednostronnie czynnikami celem zlikwidowania strejku. Wobec akcji solidaryzujących się z bankowcami wszystkich związków m. Łodzi, sytuacja nadwyraz groźna. Zapobiec może tylko wzajemna zgoda, lub, w przeciwnym razie, przymus rządu. Prosimy o natychmiastową interwencję. Prezydent miasta Rzewski”.

Następnie prezydent wysłał do przewodniczącego związku banków, dyrektora Zanda,

list następującej treści: „Delegaci i przedstawiciele związków zawodowych zwrócili się dziś do mnie, abym wywarł nacisk na jednostronnie czynnikami celem zlikwidowania strejku bankowców, który uzyskał w dniu 2 b. m. poparcie wszystkich pracowniczych i robotniczych zrzeszeń, działających na terenie m. Łodzi. Dalsze trwanie strejku grozi powszechnym bezrobociem w Łodzi. Akces do tej akcji zgłosili również pracownicy miejscy, co zmusza mnie do zwrócenia się do p. dyrektora z gorącą prośbą o wywarcie nacisku na centralę banków w Warszawie o zlikwidowanie zatargu. Mam nadzieję, że wobec przyjazdu rady ministrów do Łodzi, panowie nie dopuszczą do dalszego trwania strejku, który byłby zgrzytem i dysonansem podczas uroczystości w dniu 7 i 8 b. m.” (bip.)

Minister Darowski oskarża związek banków.

Współpracownik warsz. „Przeгляdu Wieczornego” zwrócił się do ministra Darowskiego z zapytaniem o horoskopy zatargu, p. Darowski odpowiedział, co następuje:

— Stanowisko związku banków wyklucza możliwość porozumienia. Jest ono stronnicze i jako takie wzbudza oburzenie. Związek banków, wbrew jedynie wskazanej w tych wypadkach drodze pertraktacji między związkami pracodawców i pracobiorców, od rokowań tych uchyla się.

Zapytany o możliwość przymusowego rozjemstwa w tej sprawie p. minister odpowiedział, że może stać się ono nieuniknione.

Wiadomości bieżące.

Miljonówka.

We wczorajszym ciągnięciu milionówki wylosowany został numer

1,787,047

Wygrana ta padła na numer milionówki sprzedanej w Poznaniu.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego instytutu meteorologicznego.

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Przeważnie pogoda ciepła, miejscami (zwłaszcza w Polsce zachodniej) wzmaga się zachmurzenie ze skłonnością do deszczu.

Temperatura w Polsce w ciągu dnia była dość niska, jak na obecną porę roku, co się tłumaczy dość silnymi wiatrami z kierunków północnych, panujących w górnych warstwach atmosfery (od 1 i pół do 3 km. nad ziemią). O godz. 2-jej popołudniu wczoraj rozkład temperatury był następujący: Pińsk 15, Warszawa 16, Lwów 16, Poznań 18 stop. Temperatura najwyższa w dniu wczorajszym w Warszawie wynosiła 18,5, najniższa 5,6 stop.

Osobiste.

Z dniem 10 bm. prezydent Aleksy Rzewski udaje się na urlop.

Naczelnny inż. miejski p. Szenfeld ustąpił z dotychczas zajmowanego stanowiska w związku z trudnościami, wytworzonymi przez decyzje rady miejskiej. (bip.)

Przewodniczącym wydziału statystycznego został ławnik Joel. (bip.)

Zarząd Towarzystwa Pielęgowania Chorych „Bykur Cholim” zaprasza najbliższych krewnych i przyjaciół na nabożeństwo żałobne, jako w 3 ciał rocznicę zgonu przedwczesnie tragicznie zmarłych w Turkistanie

b. p. Flory z Rosenblumów Wołyńskiej b. p. Nadzieży Wołyńskiej

odbyć się mające w poniedziałek, d. 5 czerwiec, o godz. 12 i pół po poł. w synagogę przy Placu Wolności № 10.

Z poczty.

Dzisiaj, jako w pierwszy dzień Zielonych świąt, urzędy pocztowe w Łodzi będą nieczynne; wyjątek stanowi wydział listowy (Przejazd 38, I-sze p.), gdzie zainteresowani mogą odbierać przesyłki pośpieszne i gazety.

W drugi dzień świąt (poniedziałek) wszystkie wydziały poczty będą czynne od 9-jej do 11-jej rano. (bip.)

Wystawa geograficzna.

Zapowiedziana z okazji walnego zjazdu T.N.S.W. w Łodzi wystawa geograficzna, otwarta zostanie w dniu 4 czerwca w gimnazjum imienia E. Szczanieckiej w gmachu rady miejskiej (Pomorska 16).

Zwiedzanie i objaśnianie wystawy odbędzie się w dniu 4 czerwca o godzinie 3-jej po południu.

Na wystawę, urządzoną staraniem sekcji geograficznej, składają się: 1) prace uczniów, 2) kartografia, obejmująca: a) mapy szczegółowe okolic i miast, posiadających szkoły średnie, b) mapy szczegółowe, wydane przez państwa zaborcze, c) plany, ilustrujące rozwój terytorjalny i zabudowę miasta Łodzi.

W niedzielę, dnia 4 czerwca, o godzinie 3 min. 30, podczas wystawy, inżynierowie wygłoszą referaty, objaśniające terytorjalny rozwój Łodzi.

Od dnia 6 do 12 czerwca włącznie wystawa otwarta będzie od godziny 8-jej rano do godziny 8-jej wieczór dla szkół i zwiedzającej publiczności.

Przejęcie ochron.

W myśl uchwały rady miejskiej z dnia 8 lutego r. b. zostały przejęte przez wydział oświaty i kultury magistratu m. Łodzi pod względem wychowawczym następujące ochrony: 1) Ochrona bałucka przy ul. Franciszkańskiej 85, 2) Ochrona IV im. ks. Karola Szmidla przy ulicy Miłsza 43, 3) Schronisko dla dzieci wyzn. mojżeszowego, przy ulicy Smugowej.

Skutki drożyzny.

Jak wynika z ostatnich wykazów budżetu samorządu miejskiego płace pracowników miejskich pochłaniają około 80 proc. ogólnych wpływów, wobec czego dalsze podwyżki grożą katastrofą samorządowi i zrujnowaniem całej równowagi budżetu. Wobec tego magistrat wraz z komisjami radzieckimi oświadczył na komisji do spraw ogólnych, że dalej w tym kierunku postępować nie może. Płace niewykwalifikowanych pracowników wynoszą 2400 mk. w magistracie, podczas gdy płace w przemyśle włókienniczym wynoszą 1100 mk.

Magistrat stoi na stanowisku, że płace pracowników miejskich winny być wzorem dla płac w przemyśle włókienniczym, ale nigdy w stosunku, któryby zabijał gospodarkę samorządową i uniemożliwiał inwestycje miejskie. (bip.)

T. O. Z.

Na wczorajszym posiedzeniu T. O. Z. odbyło się ukonstytuowanie zarządu towarzystwa. Do prezydium zostali wybrani: dr. Goldman (prezes), dr. Margolis (wiceprezes), I. Szwarcmann (sekretarz), inż. Lebenhaft (skarbnik).

Pozatem została utworzona komisja kolonji letnich, oświatowa, leczniczo-sanitarna, statystyczna i werbunkowa.

Wyasygnowano dwa miliony marek na uruchomienie kolonji letnich.

Do porozumienia się we wszystkich sprawach z J. D. C. zostali wydelegowani: dr. L. Pinkus i dr. A. Goldman. Postanowiono zastępców zarządu zaprosić na posiedzenie z prawem głosowania (bip.)

Kinematograf w Y. M. C. A.

Dziś, w niedzielę i jutro, poniedziałek, w Y. M. C. A. Piotrkowska 243, punktualnie o godzinie 5-jej popołudniu, wyświetlany będzie film amerykański p. t. „Kochajmy się” dramat w 5-ciu częściach. Pozatem program zawiera dwa obrazy naukowe.

Sprawy robotnicze.

Likwidacja strejku ekspedycyjtorów.

Strejk w firmach ekspedycyjno-transportowych został w dniu wczorajszym zakończony. Pertraktacje w sprawach zadań ekonomicznych pracowników tej branży toczyły się między delegatami związków pracowniczych (Al. Kościuszki 21 i Sienkiewicza 22), a związkiem ekspedycyjtorów okręgu łódzkiego. Pracownicy otrzymali podwyżkę w wysokości 40 proc. dla pobierających pensje ponad 75 tysięcy mk. miesięcznie i 30 proc. dla pensji wyższych.

Podwyżka ta obowiązuje wszystkie firmy, zrzeszone w związku ekspedycyjtorów. (bip.)

Lista cywilna Naczelnika państwa.

Wynosić będzie, wraz z kosztami reprezentacji, 2 miliony marek miesięcznie.

Dotychczasowa lista cywilna Naczelnika państwa wywoływała pewne zastrzeżenia głównie z tego powodu, że nie obejmowała ona wszystkich pozycji. Był to rezultat tego, że Naczelnik państwa piastował jednocześnie stanowisko naczelnego wodza, stąd też wiele pozycji znajdowało się w budżecie ministerjum spraw wojsk.

Obecny budżet w porównaniu z poprzednim przedstawia się bardzo dodatnio. Wszystkie świadczenia na rzecz Belwederu, z wyjątkiem utrzymania samochodów, przeniesiono z innych budżetów na listę cywilną Naczelnika państwa.

Komisja skarbowo-budżetowa przyjęła bez dyskusji listę cywilną Naczelnika państwa, a nawet powiększając ją o 2 miliony marek. Powiększenie tej listy okazało się wprost konieczne, a to ze względu na ubranie służby, woźnych i innych funkcjonariuszów, których ubiory pozostawiały wiele do życzenia. Lista cywilna Naczelnika państwa wynosi 2 miliony marek p. miesięcznie. Wliczone są tutaj oprócz zwykłych, wszystkie wydatki reprezentacyjne.

Jest to suma, w porównaniu z tem, co pobierają prezydenci innych republik, śmiesznie mała. Wątpliwe jest też czy może wystarczyć.

Czarny tenor.

Z Paryża donoszą nam, iż wzbudza tam ogólny podziw tenor m. r. p. Roland Hayes z Georgji. P. Hayes jest synem niewolnicy. Repertuar jego obejmuje dzieła Brahmsa, Szumana, Debussy i Mussorgowskiego. Jest wielbicielem muzyki klasycznej, ale największą popularność z ednały mu jego nieger-souza, które w wykonaniu jego nabierają niezwyklej piękności i ekspresji i wzbudzały niebywały entuzjazm.

Hayes mieszka w Londynie i tylko chwilowo bawi w Paryżu; esienią ma zamiar powrócić i występować na koncertach. Dotychczas bowiem śpiewał tylko w salonach.

Poważna krytyka paryska mówi z zachwytem o jego fenomenalnym głosie i niezwyklej technice śpiewaczej.

Problematyczne wyjaśnienia.

P. Skirmunt wygłosił w sejmie wielkie przemówienie w przedmiocie polityki zagranicznej wogóle i konferencji genueńskiej w szczególności. W przeważnej części usłyszeliśmy potwierdzenie relacji, danych przez ministra dziennikarzom w Krakowie i w Warszawie. W artykule p. t. „Zgrzyt prawdy” pismo nasze wyjaśniało, co należy sądzić o urzędowym optymizmie naszego ministra spraw zagranicznych i wtórującej mu prasy z powodu rzekomych sukcesów, odniesionych przez politykę naszą w Genui i „wzrostu naszego autorytetu międzynarodowego”. Pragniemy też obecnie zająć się wyłącznie tą częścią przemówienia ministerjalnego, która dotyczy sprawy naszych granic wschodnich tem więcej, że tu znaleźliśmy w porównaniu do dawniejszych informacji cośkolwiek nowego.

Minister stwierdza, że jeszcze przed konferencją „nawiązał urzędową przedwstępna konferencję z rządami Francji, Anglii, Włoch i Japonii celem wspólnego sprecyzowania terminu i procedury w sprawie naszych granic wschodnich. Korespondencja ta, jak się zdaje, nie przyniosła konkretnych wyników, lecz p. Skirmunt z zadowoleniem zaznacza, że to, iż Polska sama wystąpiła z inicjatywą uzyskania sankcji międzynarodowej, „ułatwiło skuteczne odparcie zakusów wniesienia naszych spraw granicznych przed niekompetentną w tym względzie formą konferencji”.

Słowem p. Skirmunt sam domaga się rychłego uregulowania tej sprawy; lecz upatruje w tem punkt ambicji, iżby nie dotyczyła jej w Genui. — Dlaczego? Czyż p. Skirmuntowi chodziło o abstrakcyjną kwestję „kompetencji”? Wszak zadaniem konferencji miało być „utrwalenie pokoju ogólnego” a w obrębie jego leży niewątpliwie ulegalizowanie granicy polskiej. Okoliczność, iż w Genui były sowiety, chyba tylko sprzyjała rozwiązaniu tej sprawy.

Obrona przed dotykaniem jej mogłaby mieć usprawiedliwienie w dwóch wypadkach: 1) gdyby Polska uważała sprawę za rozwiązaną pod względem międzynarodowym definitywnie i 2) gdyby chciała, aby o niej zapomniano i przyjęto ją milcząco.

Nie zachodzi w danym razie ani jedno, ani drugie, a więc trudno zrozumieć zarówno ambicję p. Skirmunta jak i jego taktykę. Dopóki faktyczny rząd rosyjski uznaje nasze granice i nie podnosi przeciw niej reklamacji, dopóty mocarstwa koalicyjne nie przeciw niej zrobić nie mogą. Lecz ten korzystny stan może ulec zmianie w niedalekiej przyszłości i właśnie chodzi o to, abyśmy do tego czasu otrzymali legalizację międzynarodową. Pod groźbą największego niebezpieczeństwa trzeba zapobiec takiej koniunkturze, w którejby Rosja odniosła rewindykację granicze przy moralnym poparciu dzisiejszej koalicyj. Obecnie nie konkretnego nam nie grozi i mocarstwa koalicyjne mogą albo uznać naszą granicę, albo też trzymać ją nadal w zawie-

szczeniu. Czyż ten ostatni cel miał na widoku p. Skirmunt, uprawiając w Genui swą defensywną taktykę?

W konkluzji — wyraził się minister — chciałbym uwydatnić w paru słowach, na czem polega, mojem zdaniem, ujawniony w ostatnich czasach postęp w położeniu naszych spraw terytorjalnych i granicznych.

Widzę go nietylko w fakcie zdjęcia spraw tych z porządku dziennego konferencji genueńskiej na skutek jasnego i stanowczego stanowiska, zajętego przez nas i naszych przyjaciół. Widzę ten postęp również w okoliczności, że nasze sprawy terytorjalne i graniczne mogły być przez nas pozabawione już tylko jako przedmiot sankcji głównych mocarstw sprzymierzonych. Samo bowiem rozstrzygnięcie tych spraw zostało dokonane bądź w drodze bezpośredniego układu z państwami ościennymi, bądź w drodze wypowiedzenia się ludności. W końcu podkreślić winniemy, że rząd polski wykluca już tylko jako przedmiot sankcji głównych mocarstw tego ich ważnego zadania inaczej jak zgodnie z wolą Polski i przy jej pełnem współdziałaniu”.

Gdyby na podobieństwo biblijne istniała egzegeza polityczna, powyższy ustęp mógłby jej nastęrczyć wiele pracy i kłopotów. Dla zdrowego rozsądku jest on mieszaniem banalności i dość ryzykownych twierdzeń, a raczej aluzji, z których prasa nasza już wyprowadza lekkomyślne, a zgola niedorzeczne wnioski. P. Skirmunt zaryzykował zdania, że „nasze sprawy terytorjalne i graniczne mogły być przez nas postawione już tylko jako przedmiot sankcji głównych mocarstw sprzymierzonych”, lecz zgola nie wyjaśnił, czy tak samo rozumieją tę rzecz w Londynie i w Paryżu. A właśnie Suggestję p. ministra pochwyliły już niektóre dzienniki stołeczne i komentują ją tak, iż mocarstwom koalicyjnym przysługuje jedynie prawo sankcjonowania naszej granicy wschodniej, lecz nie wprowadzenia do niej jakichkolwiek zmian. Ubolewać należy, że p. Skirmunt zgola w innym sensie odpowiedział angielskiemu premierowi, gdy ten podkreślił prowizoryczny charakter granicy polskiej i dał do zrozumienia, iż zajdzie potrzeba jej rewizji...

Co do Galicji Wschodniej, to p. Skirmunt oświadcza, że z chwilą uznania tam suwerenności Polski, rząd nie omieszką przedłożyć sejmowi „projektu prawa, któreby zapewniło głównym narodowościom, zamieszkującym wschodnią część Małopolski, korzystania w ramiach samorządowych z najszerszych swobód, zgodnych z rozwojem tych narodowości i potrzebami całego państwa”.

Dość dziwnie wygląda połączenie „najszerszych swobód” z „ramami samorządowymi”, lecz dlaczego rząd i sejm czekają z dodatnią reformą do uznania międzynarodowego? Czyż nie mogą się zająć tą sprawą natychmiast, zwłaszcza wobec inicjatywy R. P. S.,

która stawiała przed paru dniami swój wniosek nagły.

Urzędowy optymizm, jakim omawiane jest exposé p. Skirmunta, nie może nas obronić od krytycznych myśli i niepokojących refleksji.

Kronika polityki polskiej.

— Naczelnik państwa w porozumieniu z senatem wolnego miasta Gdańska udzielił exequatur konsulowi japońskiemu w Gdańsku Joschichiji.

— Rząd polski udzielił agremnt rumuńskiemu attaché wojskowemu, p. Frandefiresco.

Min. Ponikowski o 4-godzinnem przesileniu.

W sprawie wczorajszego 4-godzinnego przesilenia gabinetowego współpracownik „Kurjera Warszawskiego” zwrócił się do p. premiera Ponikowskiego po wyjaśnienia i otrzymał następujące informacje:

— Czy istotnie dymisja gabinetu została zgłoszona?

— Wczoraj wieczorem przedstawiłem podanie o dymisję panu Naczelnikowi państwa, stosownie do uchwały rady ministrów.

— Jakie przyczyny złożyły się na to?

— Na posiedzeniu w Belwederze ministrowie wyczuli, że Naczelnik państwa nie darzy ich pełnem zaufaniem, to też zdecydowali oddać swe teki do dyspozycji Naczelnika państwa. Uważam bowiem, że musi istnieć współdziałanie i całkowite porozumienie między tymi czynnikami w państwie.

— Czy są widoki załagodzenia zatargu?

— Już wczoraj późnym wieczorem moja dłuższa konferencja z p. Naczelnikiem państwa doprowadziła do wyjaśnienia nieporozumień. Nie mogłem jednak zdecydować bez innych członków gabinetu. To też p. Naczelnik prosił, aby we wtorek odbyć posiedzenie rady ministrów w Belwederze. Wtedy rzecz się ostatecznie zdecyduje.

— Czy sejm zabierze głos w konflikcie?

— Sprawa, według mego zdania, rozstrzygnięta być może między dwoma czynnikami: Naczelnikiem państwa a radą ministrów. Sejm decydowałby dopiero, gdyby dymisja została przyjęta. W każdym razie poinformowałem p. marszałka sejmu o zaszłych faktach, przedstawiając mu sytuację taką, jaką jest ona obecnie, t. j. że istnieje prawdopodobieństwo zlikwidowania sprawy w sposób pomyślny przed najbliższem posiedzeniem sejmu.

Narady polsko-niemieckie w Kwidzynie.

Sprawa brzegów dolnej Wisły.

WARSZAWA, 3 czerwca (Telef. od naszego korespondenta). — W Kwidzynie odbywają się narady polsko-niemieckie w sprawie tymczasowej umowy o „dostęp ludu Prus Wschodnich do Wisły. Sprawa ta jest bardzo aktualna ze względu na obejmowanie przez Polskę przyznanych przez radę ambasadorów 5 gmin na prawym brzegu Wisły i pasa nadbrzeżnego. Ze strony polskiej w rokowaniach kwidzyńskich udział bierze p. Kaczorowski, ze strony niemieckiej p. Eckhard. W sprawie ostatniej umowy o regimie na dolnej Wiśle i o administrację walu ochronnego na prawym brzegu Wisły rokowania rozpoczną się w najbliższym czasie. Ze strony Polski prowadzić je będzie inż. Ingarden, a ze strony niemieckiej prof. Thierly. Objęcie przez Polskę pasa prawego brzegu dolnej Wisły i 5 gmin nastąpi bezpośrednio po podpisaniu układu kwidzyńskiego.

Rokowania polsko-gdańskie w Genewie.

GDANSK, 3 czerwca. (Pat). — Na skutek decyzji rady ligi narodów z dnia 12 maja b. r. odbyły się w Genewie w dniu 17 maja rokowania przedstawicieli Polski i wolnego miasta przy udziale wysokiego komisarza ligi narodów gen. Hackinga pod przewodnictwem Colmana w sprawie położenia prawnego polskich majątków, polskich okrętów oraz polskich urzędów i urzędników w Gdańsku.

Rezolucje rokowań ujęto w następujące artykuły:

1) przedstawiciele Polski i Gdańska wyrażają zgodę co do tego, że decyzja gen. Hackinga z dnia 6 grudnia 1921 r. w żadnym wypadku nie przesądza praw przysługujących Polsce w Gdańsku na mocy art. 36 konwencji polsko-gdańskiej,

2) obie strony są zgodne co do tego, że sprawa majątków państwowych, które na mocy ukła du służą dla celów rządu polskiego, uregulowana będzie w ten sam sposób, jak sprawa majątku kolejowego, w myśl orzeczenia g. Hackinga.

3) Państwo polskie w stosunku do powyższych majątków na obszarze wolnego miasta nie podlega gdańskiemu sądownictwu. Obie strony są zgodne, że władze polskie i urzędy polskie w Gdańsku, znajdujące się na obszarze wolnego miasta, w zakresie poruczonych im kompetencji, będą traktowane w ten sam sposób, jak władze gdańskie i gdańscy urzędnicy, pełniący podobne czynności,

4) obie strony są zgodne co do tego, że urzędnicy polscy na obszarze wolnego miasta zależni są przy wykonywaniu swych czynności tylko od swych polskich przełożonych i nie mogą być pod porządkowani władzom gdańskim. W razie ujęcia lub aresztowania polskiego urzędnika przez władze gdańskie, będzie o tem powiado-

miony jeden z wyższych polskich urzędników,

5) obie strony zgadzają się na to, że państwowe archiwa i biura polskie w Gdańsku są nienaruszalne,

6) obie strony są zgodne co do tego, że polskie przedstawicielstwo dyplomatyczne w Gdańsku dobiera swój personel niezbędny dla osiągnięcia celu, przewidzianego w obowiązujących umowach. Przedtem przedstawi rządowi gdańskiemu listę swego personelu. Urzędnicy polskiego przedstawicielstwa dyplomatycznego, nie zajmujący stanowisk dyplomatycznych będą traktowani w myśl postanowień, przytoczonych powyżej w art. 3 i 4. Przedstawiciel dyplomatyczny Polski w Gdańsku ma prawo włączyć do swego personelu dyplomatycznego naczelnika polskiej służby pocztowej i telegraficznej w Gdańsku, oraz polskiego zarządcę celnego w Gdańsku.

7) obie strony są zgodne co do tego, by w najbliższym czasie rozpoczęto rokowania, przewidziane w decyzji gen. Hackinga, z d. 6 grudnia 1921 r.

W czasie rokowań delegacja polska oświadczyła, że cofnie swój protest przeciw decyzji wysokiego komisarza z dnia 6 grudnia 1921 roku, skoro otrzyma dokładne wyjaśnienie w sprawie interpretacji wyrazu „nienaruszalnie” odnośnie do polskich archiwów i polskich biur w Gdańsku.

Przewodniczący Colman oświadczył, że jego zdaniem, wyraz ten przyznaje biurom polskim takie same stanowisko, jak zagranicą poselstwom i konsulatom. Markiz Imperiali nalega na prezydenta senatu gdańskiego, aby zgodził się na wyrażenie zaproponowane przez przewodniczącego. Gdy prezydent Sahm przychylił się do tego, przedstawiciel Polski profesor Aszkenazy protest swój cofnął.

Martyrologja więźniów polskich w Kowieńszczyźnie.

Nota do rady ligi narodów z prośbą o interwencję.

WARSZAWA, 3 czerwca. (Pat). Delegat polski przy lidze narodów, prof. Aszkenazy wręczył przewodniczącemu rady ligi narodów następującą notę:

Panie prezydencie! Tragiczny los młodych więźniów polskich, przetrzymywanych od trzech lat w więzieniach Litwy kowieńskiej, budzi coraz większe obawy pośród ludności polskiej. Stan ten dłużej trwać nie może. Jest rzeczą niezmiernie pilną, aby rada ligi narodów, kierująca się zawsze podniosłymi uczuciami sprawiedliwości i ludzkości zechciała położyć kres męczarniom tych nieszczęśliwych. Rząd polski miał niejednokrotnie sposobność zwrócić zycziwą uwagę rady ligi na los jeńców polskich. Ostatnio zwróciłem się 8 kwietnia b. r. w tej samej sprawie do wysokiego autorytetu Jego Ekscelencji Hymansa. Do wyjaśnień, dostarczonych wtedy, pozostaje mi dodać jeszcze następujące wstrząsające szczegóły:

1) polecenia Jego Ekscelencji, pana prezydenta Hymansa skierowane do rządu litewskiego w tej sprawie pozostały dotychczas bez rezultatu.

2) Wszelkie oświadczenia uspakajające rządu kowieńskiego odnośnie do traktowania tych więźniów przez władze litewskie niezgodne są z prawdą.

3) młodzież polska więziona w państwie litewskim jest w rozpaczliwych warunkach i wymaga natychmiastowej interwencji ze strony ligi narodów.

Na poparcie mych twierdzeń mam zaszczyt przedstawić następujące informacje:

1) W przeciwieństwie do niedawnego twierdzenia, zawartego w nocie ministra Jurguttisa z dnia 19 marca nie dwóch lecz 11 z ogólnej liczby 120 więźniów w Równie umarło w więzieniu.

2) Ciało jednego z tych nieszczęśliwych, nazwiskiem Ciborowski Michał, zostało ugotowane i spreparowane w laboratorium dla

wystawienia szkieletu w muzeum osteologicznem w Kownie. Matce i babce zmarłego, upominającym się o wydanie ciała, odpowiedział dyrektor więzienia kowieńskiego, że zmarły nie wart był chrześcijańskiego pogrzebu i że zwłoki więźniów polskich, zmarłych w więzieniu, stanowią własność państwa litewskiego.

3) w pogrzebie Niekrasza i Konstantynowicza w dniu 17 lutego b. r. brały udział obrzymie tłumy w przeważnej liczbie ludności kowieńskiej. Wobec znacznej ilości policji i wojska ceremonia odbyła się w głuchem milczeniu, zamieniając się jednocześnie w uroczystą manifestację, która nawet zwróciła na siebie uwagę rządu litewskiego do tego stopnia, że widział się on zmuszonym uwolnić kilku więźniów.

4) w istocie zostało wtedy, t. j. w dniu 17-go lutego r. b. uwolnionych 9 więźniów, wszyscy jednak dotknięci tyfusem, bądź też w stanie zupełnego wyczerpania wskutek braku żywności i właśnie celem uniknięcia ich śmierci w więzieniu specjalnie tych wybrano, by zwrócić im wolność.

5) po śmierci 11 więźniów i uwolnieniu 9 wyżej wymienionych, dnia 18 lutego pozostało jeszcze w więzieniach 112 więźniów politycznych polskich, w tej liczbie 22 ciężko chorych, przeważnie na tyfus. Nazwiska ich wyszczególnione są w załączniku.

6) na skutek nieustannych aresztowań, liczba więźniów polskich w Litwie kowieńskiej od tego czasu znacznie wzrosła. Są to przeważnie młodzi polacy, którzy walczyli w armii polskiej, przeciw bolszewikom, a którzy po powrocie na Litwę padli ofiarą tych aresztowań. Ogólna liczba takich więźniów może być obecnie na przeszło 200 osób. Dla wykazania rażącej sprzeczności w postępowaniu tych dwóch krajów, stwierdzam, że w obecnej chwili w ca-

Dom Handlowo-Ekspedycyjny Lewin, Bücher i S-ka

Centrala w ŁODZI, Piotrkowska № 56. Tel. 53.

WŁASNE SKŁADY: ul. Piotrkowska № 56 i Sienkiewicza № 24. Adr. telegr.: „LEWICHER“.

Clenie, ekspedycja, inkaso, magazynowanie i ubezpieczenie transportów.

ODDZIAŁY:

Warszawa, KANTOR: Św. Jerska 42, Tel. 239-67 i 305-52. SKŁADY: Nalewki 23, Tel. 27-323.	Częstochowa, II Aleja 40. Tel. 228.	Penskie — Herby Polskie Tomaszów Maz. Św. Tekli 4.
Kraków, Św. Anielski 7.	Białystok, Lipowa 31. 238.	Lwów, Św. Stanisława 2.
Poznań, Wielka 21. Tel. 30-98.	Bydgoszcz, Długa 52.	Mysłowice — Sosnowice Katowice

Szczakowa — Granica. Ilawa (Deutsch-Eclan) — Mława.
Nowootworzone ODDZIAŁY WŁASNE:
Wiedeń I, Biberstr. 8. Gdańsk, Heiligegeiststr. 128. Gaac, General Lohovari 1.
Jassy, Stefan cel Mar. Wilno, Trocka 20. Tumort, Stołpcy, Rakow.
Korespondenci we wszystkich większych miastach kraju, zagranicą i na pograniczu. 879-1

Sandałki Półbuciki

męskie i damskie najnowszych fasonów renom. warsz. fabryki „Słoń” nadeszły
Frydberg i Koc i S-ka, Piotrkowska 90.
Telef. 8-36. 7865-1

Wieczór tańca MARYLI GREMO

Blizsze szczegóły w afiszach. 7881-1

Racznosć! Racznosć!

Szanujcie wasze zdrowie i ubierajcie się w letnie pantofle

„Skorochód“

specjalnie chroniące przed potem.

Żądajcie tylko znanej firmy „J. A.”, która gwarantuje za trwałość.

Do nabycia w lepszych magazynach obuwia, mianowicie: przy ul. Piotrkowskiej u **Grędzińskiego, Hechtkopfa, Windmana, Tsakumakisa, Feiertaga** Zawadzka 1, **Sochaczewskiego** Nowomiejska № 13, **Szporna** Zawadzka 10. Warsztat obuwia **J. Abramowicz** Podrzeczna 13.

Większy dom handlowo-przemysłowy poszukuje

Korespondenta

z gruntowną znajomością polskiego i niemieckiego, (pożądanem jest również znajomość angielskiego i francuskiego) oraz

maszynistkę

biegle piszącą po polsku i niemiecku (znajomość angielskiego i francuskiego, również pożądana).

Oferty z podaniem odpisów świadectw oraz warunków składać do administracji pod „Korm”. 7788-1

Do sprzedania

w Warszawie w centrum miasta dobrze zaprowadzona czynna mechaniczna fabryka wstążek wraz z lokalami lub bez. Sprzedaje się również maszyny pojedynczo, jako to: 8 warsztatów 4 i pół metrowych, apreturmaszynę moremaszynę i calander. Przyjmą ewentualnie wspólnika. Pointormować się można do poniedziałku dn. 5/6 u Kona, Przejazd 28, do 4-ej a później w Warszawie, Muranowska № 25, m. 35 u Kona. 7892-1

Ostatnie Nowości

wielki wybór francuskiego spongu

RYPE angielski jedwabny ze suknie i kostjumy

poleca 890-1

„SUKNO”, sp. z ogr. odp.
Łódź, Piotrkowska 93. Tel. 15-62.

Pierwszorządna firma przemysłowa poszukuje:

1) Korespondenta-(tki)

w językach: polskim, niemieckim, francuskim i angielskim (ewent. ze znajomością jednego z ostatnich dwóch języków).

2) inteligentnego pracownika biurowego obeznanego ze sprawami zakupu surowców, chemikali i oraz artykułów technicznych.

Buchaltera

Oferty do Adm. „Głosu Polskiego” dla „Włókno”

ŁÓDŹ, ul. Piotrkowska 175

poleca najtaniej

w wielkim wyborze:

Etaminy, batysty, muśliny,
Kretony, białe towary,
Kamgarny, bostony, szewioty
męskie i damskie.

Kooperzywom i Pp. Krawcom ustępswo!

Bijemy konkurencję

przez nasze tanie ceny we wszystkich artykułach.

Suknie z szewjotu 5.500
7.500, suknie z czystej
wełny 10.000 12.000, suknie z etaminy 8.500
10.500, spódniczki z szewjotu 8.500, bluzki w wielkim wyborze, garnitury męskie, ustry i spódnice bardzo tanio.

Schmechel i Rozner

Łódź, Piotrkowska 100
i filja 100
76-1

Kawały cegły do sprzedania.

Noworokiokie parowe cegielnie i młyn

Ottom Krause

w Łodzi, Szosa Pabjanicka № 45. 7481-3

Korespondentki

samodzielnej, chrześcijanki biegle piszącej na maszynie (pożądana stenografia i znajomość języków obcych), z dłuższą praktyką poszukuje natychmiast poważne towarzystwo «keyne».

Oferty tylko sil pierwszorządnych w zupełności wykwalifikowanych uprasza się o składanie do adm. Głosu Polskiego pod „W. E. 999”. 7867-1

Dom parterowy murewany

do sprzedania w śródmieściu 5 mieszkań razem 16 pokoi szczegóły ul. Miłsza № 8. 7741-3

Motor elektryczny

3000 Volt, fabr. A. E. G., silny 50 K. M., 725 obrotów, w bardzo dobrym stanie, wraz z rozrusznikiem automatycznym do sprzedania. Ottom Krause, Łódź, Szosa Pabjanicka № 45. 7482-3

8-kl. Gimnazjum Filologiczne Żeńskie L. Sołowiejczyk - Magalifowej w Łodzi, Wschodnia 62.

Egzaminy wstępne rozpoczną się dn. 14 czerwca b. r. Podania nowostępujących przyjmuje kancelaria codziennie od godz. 9-ej do 1-ej i od 3-ej do 7-ej.
UWAGA: Do podania należy dołączyć metrykę oraz świadectwo szczepienia ospy.
7118-1

DYREKTOR.

Tylko jeszcze kilka dni.

Właścicielka magazynu gorsetów przyjechała do Łodzi Piotrkowska 117 m. 2, I p. front, z dużym wyborem gorsetów, pasków i staniczków. Ostatnie modele paryskie.
Maison Caprice
z Warszawy

Gimnazjum Żeńskie

J. L. Aba w Łodzi, Zielona 8.

Dyrekcja zawiadamia, że egzaminy wstępne w 2-gim terminie do klas wstępnych, I, II, III, IV i V odbędą się **dnia 7 czerwca b. r.** o godz. 3 i pół po poł. Podania przyjmuje kancelaria Gimnazjum codziennie od godz. 9 do godz. 1 po poł. Do podania należy dołączyć: 1) metrykę, 2) świadectwo powtórnego szczepienia ospy, 3) 2 fotografie. 7400-1

MIĘDZYNARODOWE TOWARZYSTWO TRANSPORTÓW i ŻEGLUGI

Sp. Akc.

Oddział w Łodzi, Piotrkowska № 39

zawiadamia, że z dniem 1 czerwca r. b. biura T-wa czynne będą w następujących godzinach:

od 8 — 1 i od 3 — 6
w soboty od 8 — 1.

780-1

Muchy tępi

ra tykalnie papier „COLUMBIA” przewyższający gatunkiem amerykańsk. papier „Tan alfoot”

Główni reprezentanci:

D. H. Segal i Lebendiger
Warszawa, Leszno 13., tel. 153-24. 7-94 6

Farbiarnia

z maszyną parową oraz kotłem w śródmieściu od zaraz do wynajęcia. Łaskawe oferty pod „Bigo”. 7692-1

KUPOJĘ

1) płacę najlepiej za brylanty, złoto, perły, seby sztuczne, dywany i futra

N. Warszawski
Piotrkowska 9
lewa of. II piętro.

Płacę 30% drożej

Kupuję brylanty, złoto, srebro, perły, zegarki, stare seby. Konstantynowska 7, Miłoh, prawa ofleyna, I piętro. 816-10

Na wypłatę

franki, etamina obrusy, kapy, Markowicz i S-ka, Piotrkowska 37, w podwórzu. 7499-3

KOMPLETNE

urządzenia kinematograficzne, aparaty różn. system., wszelkie części, klaf filmowy, wyjęcie na szlenny i sealy prąd oraz filmy poleca Biuro Kinematograficzne „MERKUR”, Łódź, ul. Piotrkowska 62, tel. 696. 765-6

Dziś **Casino** Dziś

Ostatni program przed zamknięciem teatru do sezonu zimowego. Amerykańskie arcydzieło p. t. 7628-1

Czciciele złota

Sensacyjno-awanturyczny dramat amerykański w 6 aktach, z życia poszukiwaczy złota z 5-cio letnim Franusem Lee w roli głównej.

Wspaniale widoki Kalifornji. Początek przedstawień o 8-ej.

Dziś **Odeon** Dziś

Dla młodzieży dozwolona.

Ułabieniec publiczności

Harry Peel i jego mroczna partnerka — Sascha Gura

w najnowszej swej kreacji 6 akt. dramacie p. t. 888-1

Unus, samotny bohater

Przepiękne krajobrazy Marokka i Holandji, Rotterdamu i Amsterdamu.

Początek przedstawień o 4.30. Początek przedstawień o 4.30.

W. P. Niniejszym podajemy do powszechnej wiadomości, że powierzyliśmy firmie

Biuro Techniczne Adolf Richter w Łodzi, Przejazd 20.

wyłączne przedstawicielstwo na sprzedaż naszych wyrobów na rejon Łódź i okolice, a mianowicie:

DZIAŁ I

Masowa fabrykacja patentowanych kół z blachy stalowej „VINDOBONA”.

Zalety ich: dzielone, bez klinów, łatwiejsze od lanych, łatwość przekładania z wału 25 mm do 95 mm.

Dostawa ze składu od 200 do 500 mm w przekroju. 3000 kół na składzie.

Przedstawiciel nasz utrzymuje stale dobrze asortowany skład w kołach „VINDOBONA” oraz w wentylatorach i dmuchawkach typów i wielkości więcej ładanych, jest zatem w możności dostarczenia bezpośrednio i punktualnie wykonaw.

Prosimy W. P. wszelkie zapytania i zlecenia łaskawie kierować do naszego przedstawiciela, polecamy się i pozostajemy

DZIAŁ II

Suszarnie najnowszej konstrukcji do wszelkich materiałów, przy zastosowaniu pary, gazów spalinowych i silnikowych. Ogrzewanie parowe powietrzne aparatami specjalnymi do sal fabrycznych. Sztuczny ciąg do kotłów parowych, pieców przemysłowych i odciągania gazów. Transportowanie pneumatyczne wszelkich materiałów i odkurzanie przemysłowe. Wentylatory i dmuchawy do wszelkich celów i wysokich ciśnień.

Spółka Akcyjna Fabryka Maszyn S. Waberski i S-ka. Warszawa.

7719-1

Parasole-Laski „Czystość”

po sezonach fabrycznych na nadchodzący sezon poleca 570-14 R. Guttman, Łódź, Dzielna 9 tudzież przyjmuje się wszelkie roboty w zakresie ten wchodzące. Hart i detal.

ZAWIADOMIENIE. Zakład Kuśnierski Ch. M. FISZLEWICZ prezentowany został z ul. Cegielińskiej 41 na Wschodnią 51 i poleca się łaskawym względem W. Pań i Panów. 585-1

Przyjmuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres cyklinowania, wycinania i frotowania posadzek, mycia wystaw i akcesoriów, sprzątania biur, mieszkań. Ceny umiarkowane. 629-3

Dr. med. Adolf Engel choroby kobiece i akuszerja Al. I-go Maja 8, róg Długiej 33. Przyjmuje od 8 do 7. 800-6

Dziś wielki program świąteczny! **LUONA** Dziś wielki program świąteczny!

Najgłębszy obraz duszy ludzkiej!

„TANIA”

Wspaniały dramat w 7-u aktach, podług słynnego romansu 7645-1

Heleny Nagrodzkiej — „Rozdroże namiętności”

Wspaniała wystawa. Festyny ogrodowe. Corsa kwiatowa.

Na sezon letni!

MATERJAŁY

jedwabne, etami-ny, batysty, szyfony, kreps-de chiny

w wielkim wyborze

oraz

satyny angielskie w 25 kolorach

POLECA

BRUNON ROZENBERG

Łódź, Piotrkowska 103. Tel. 846. 7679-2

E. RUSKA

długoletnia nauczycielka

przyjmuje przepisywania na maszynie i udziela lekcji pisania na maszynach różn. i najnowszych systemów z dokładnym objaśn. konstrukcji i hektografji. Udziela również lekcji korespondencji i arytmetyki handlowej.

Łódź, ul. Kilińskiego (Widzowska) Nr 83 mieszk. 8, (obok poczty.) 647-1

Pierwszorzędny Damski Zakład Krawiecki

M. ROZENCWAJG, ul. Wschodnia 40.

poleca na sezon wiosenny najnowsze surnale. Przyjmuje kostjmy i palto; za kostjum 15.000 mk. za palto 12.000 mk. Wykonanie solidne 876-1

PENSJONAT

Tworzanki Górki. Kuchnia rytualna. Wstęp do lasu. Dojazd z Kuluszek. S. ATLAS, st. Kuluszki. 7689-3

6-ia kl. Gimnazjum Realne Żódzkie

Ł. Siennickiej

właśc. Eugenia Krygierowa

w Łodzi, Piotrkowska 157.

Examinny wstępny rozpoczą się 7 czerwca r. b. o godz. 4 popoł. Podania przyjmuje Kancelarja szkoły oddzielnie od 9-2. 7668-3

Młody człowiek

z praktyką komorową buchalter-bilansista, bległy korespondent w jęz. polskim i niemieckim, pobieżnie władający również jęz. francuskim i angielskim, obecnie zastępcą kierownika filji pogranicznej, poszukuje stanowiska w poważnym przedsiębiorstwie ekspedycyjnym. Łask. zgłoszenia uprasza się skierować do Adm. Głosu sub „Dzielnij”. 702-2

Lecznica lekarzy specjalistów

ul. Piotrkowska 17 (drugie podwórze), przyjmuje chorych we wszystkich specjalnościach od godz. 9 do 5 wiecz. Cena za poradę 500 mk. Operacje i opatrunki od umowy. 220-5

Stuzki — Zólcziows „Ardi”.

„Pranie chemiczne w domu”. Doskonały środek do prania wełny, bawełny, jedwabiu, tiulu, flaneli, materiałów w delikatnych kolorach i t. p. Białki i roboty ręczne stają się po wypraniu jak nowe. Rzeczy wełniane nie kurczą się! Do nabycia we wszystkich składach aptecznych. Depot generalne: Skład apteczny Arno Dietel, Łódź, ul. Piotrkowska 137. 630-3

Laboratorium Chemiczne

przy Związku Wykończalni i Farbiarni Okręgu Łódzkiego, Łódź, Piotrkowska nr. 84, przyjmuje wszelkie analizy chemiczne zakresu przemysłu włókienniczego i chemicznego. 184-10

Sprzedż na raty!

towary włókniste, jedwabne, galanterje „Polrat” Wólczańska 43.

UWAGA: w podwórzu, prawa oficyna, parter.

Z dniem 1 sierpnia r. b. (lub też wcześniej) jest do wynajęcia całe piwnice z elektrycznym oświetleniem w domu moim przy ul. Piotrkowskiej 224 o ogólnej objętości

250 mtr. średniennych. Tamże do sprzedania 50 mtr. sześciennych połowych kamień brukarskich. Otto Jerbe, Piotrkowska 229. 809-2

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzedaż.

(za wyraz 40 mk.)

Przytki, powozy, karzki bryki towarowe, rowagi wozy, resorki, angielskie chomonta szory sprzedam Kilińskiego 82. 77-7-4-k

o sprzedania większa lodownia, szafa dla sklepu kolonialnego, a także okazyjne kilkadziesiąt centarów kamieni i asfaltu. Wiadomość: ul. Piotrkowska 223, od g. 6-6-aj. 7786-1-k

Hamak większy do sprzedania. Kilińskiego 109 m. 10, po godz. 6 wiecz. 7639-1-k

Lampa gazowa 4-ro płomienista do sprzedania Plac Dąbrowskiego Nr 3 m. 6, od 2-6. 7655-1-k

Maszyny pochoźniowe kupuję, sprzedaję, przyjmuję do reperacji. M. Sareter, ul. Piotrkowska 185. 7625-1-k

Powóz i bryczka do sprzedania. Cegielińska 62 505-8-k

Pianino zagraniczne i rower z wolnym kołem do sprzedania Wólczańska 129 m. 17. 7694-3 k

Pianino okazyjnie sprzedam. Piotrkowska 41 m. 52. 7732-3-k

Pianino zagraniczne sprzedam. Długa 67, front i piętro na prawo. 7748-8-k

Powoz damski sprzedam. Poindlowa 39 m. 6. 7657-1-k

Powoz firmy „Ormonde”, obrotowe nikiowane okazyjnie sprzedam. Cegielińska 66 m. 16. 7871-1-k

powoz (ostre koło) sprzedam. Wólczańska 62 m. 17, od 1-2 i od 8-9 wiecz. 7740-2-k

przedam pianino. Przejazd 77 m. 8. 609-1

Wybór zagranicznych pianin, oraz kasy ogniotworne różnej wielkości do sprzedania. Ul. Zawadzka 17, Sturm. 426-4-k

2 rowery mało używane i tanio do sprzedania. Franciszkańska 38 m. 26 631-2-k

Posady i prace.

Zaoferowane. (za wyraz 35 mk.)

Majster do postrzygarek doświadczony, obokany z sprzętami, poszukiwany. Oferty: Tow. Akc. Kalklejskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu, Kalisz. 618-2-p

poszukuję krawcową na wieś na 3 tygodnie. Zgłosić się wtorek, Piotrkowska 35 m. 9. 848-1-p

potrzebna sklepowa do pralni, umiejąca prać i bielizę i suknie. Zawadzka 16 a. 95-1-p

potrzebne zdolne panny do szycia. Pracownia sukien, ul. Główna Nr 7. 7896-3-p

poszukuję pannę do 4-letniego chłopczyka. Wiadomość: ul. Cegielińska 87 m. 12, od 9-3. Požadane świadectwa.

potrzebne podręczne do męskiej bielizny z maszyną. Piotrkowska 40 m. 7. 7886-1-ps

Wasserka potrzebna. Zgłosić się mogą tylko osoby z dobrymi świadectwami do magazynu biawatnego L. Trajstman, Piotrkowska 81. 865-1

7 dolny, wykastalony z metosyns, posiadający stosunki w sferach handlowych, może zarobić do 10.000 mk. dziennie pracując jako reprezentant ogłoszeniowy powaźnego wydawnictwa Zgłosić się do Continental Post, Zachodnia 45 868-3-pz

Doniesienia rozmaite.

(za wyraz 35 mk.)

2546 List wysłany, czekam. Odpowiedzi proszę złożyć w „Głosie Polskim” pod Nr 8. 7659-1-d

Lokale i mieszkania.

(za wyraz 35 mk.)

Poszukuję pokoju z kuchnią, ewentualnie bez. Oferty pod „P” w administracji. 866-4-m

Zagubione dokumenty.

(za wyraz 20 mk.)

Aberstein Chlł Majer zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi.

Steslakow Józefowi skradziono paszport, patent, wyd. w Wieluniu na sprzedaż drobiu i nabiału, oraz inne dokumenty. 7793-3-z

Pundel Jakób zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 7755-3-z

Felich Szulim, ur. 1896 r. zgubił dowód osobisty, wyd. w Szekoczinach. 7650-3-z

Goldkron Artur zgubił tymczasowy dowód osobisty i świadectwo urodzenia, wyd. w Łodzi. 804-3-z

Goldin Pinkus zgubił tymczas. dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 7814-3-z

Wron Jakób zgubił dowód osobisty, wyd. w Łodzi. 7799-3-z

Łuszcz Tomasz zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 809-3-z

Ulas Bronisław zgubił dowód osobisty, oraz kartę powołania roczn. 1883. 7736-3-z

Zybińska Magdalena zgubiła paszport rosyjski, Kilińskiego 197. 781-3-z

Żyrowska Cypra zgubiła dowód osobisty, wyd. w Kutnie. 019-3-z

Winer Jakób zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 7727-3-z

PIE... EROS

Przytocz, Wągrzy itp usuwa radykalnie krem

Żądać w aptekach, drogeriach i perfumerjach.

Zerunki i paski paciorkowe i dietowe tanio do sprzedania. Przyjmuję wszelkie obywatelki. Andrzej 43, m. 13, lewa oficyna.

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 800.—, Kwartalnie Mk. 2400.—, Za odroczenie dopłaca się Mk. 10.— miesięcznie. Poczta numerata przez poczta naliczanie Mk. 900. Kwartalnie 2700.—, Wymagalność 1860.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: EWYŻAJNE: 75 mk. za wiersz nieparełowy jednospalowy. NADESLANE przed tekstem 200 mk., w tekście 250 mk. po tekście 150 mk. za wiersz nieparełowy (z 3 spacji). NIEKOLOROWI: 125 mk. za wiersz nieparełowy (z 3 spacji). Zarysowane i zastawione po mk. 13.000 po tekście Ogłoszenia zamknięte obywatelny 50 procent, za (z 3 spacji). Zarysowane i zastawione po mk. 13.000 po tekście Ogłoszenia zamknięte obywatelny 50 procent, za (z 3 spacji). Za termin. drukowania ogłoszeń i ośiar administracja nie odpowiada.